

S.C. TREE S.R.L.
RO 22 83 79 84
J16/2286/2007
+4 0723466423

STUDIU DE OPORTUNITATE ÎN VEDEREA IDENTIFICĂRII DE TERENURI PENTRU AMENAJAREA DE PARCURI ÎN MUNICIPIUL BRAȘOV

BENEFICIAR: MUNICIPIUL BRAȘOV

Adresa: Bulevardul Eroilor nr 8, Brașov, Cod poștal 500007,

C.I.F.: 4384205, România, Județul Brașov

Telefon: 0268-416.550 / fax: 0268-472.626

ELABORATOR: S.C. TREE S.R.L.

Adresa: Strada General Dragalina, nr 45,

C.I.F.: RO 22837984, J 16 / 2286 / 2007

Telefon: 0 04 07 23 46 64 23,

Email: treeproiect@gmail.com

COLECTIV DE ELABORARE:

Bianca BALEA ***sociolog***

Cristina IGNAT ***ecolog***

Oana POENARU ***jurist***

Gabriel BUHUS ***arhitect***

Mihai BURADA ***urbanist***

Tudor MĂCICĂȘAN ***inginer***

1. INTRODUCERE

Parcurile, respectiv spațiile verzi urbane sunt elemente urbane esențiale care se constituie de cele mai multe ori, alături de piață (agora) și stradă ca puncte esențiale în dezvoltarea comunităților. Spațiile verzi publice oferă cadru pentru petrecere a timpului liber, relaxare și activități sportive, dar sunt, de asemenea, fundamentale pentru sănătatea și bunăstarea fizică și mentală, pentru coeziunea comunității și esențiale pentru aspecte ce țin de biodiversitate, atenuarea schimbărilor climatice și creșterea economică locală.

Conform Ordonanței de Urgență nr. 114 din 17 octombrie 2007, pentru modificarea și completarea Legii nr. 24 / 2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din zonele urbane, publicată în Monitorul Oficial nr. 713 din 22 octombrie 2007, Articolul II, (1):

“Autoritățile administrației publice locale au obligația de a asigura din terenul intravilan o suprafață de spațiu verde de minimum 20 mp/locuitor, până la data de 31 decembrie 2010, și de minimum 26 mp/locuitor, până la data de 31 decembrie 2013”¹

Conform legii 24 /2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr 764 din 10 noiembrie 2009, consolidată, în baza Art. 4, parcul este definit ca *“spațiu verde, cu suprafața de minimum un hectar, format dintr-un cadru vegetal specific și din zone construite, cuprinzând dotări și echipări destinate activităților cultural-educative, sportive sau recreative pentru populație”*

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Brașov 2030 surprinde foarte clar tendința de dezvoltare și nevoia de spații verzi: *“Zona de extindere masivă (realizarea marilor cartiere de blocuri de locuințe cu densități mari), este lipsită de contact direct cu masivele muntoase, necesitând noi suprafețe de spațiu verde.”²*

Studiul de față își propune să determine necesitatea și oportunitatea înființării de parcuri în Municipiul Brașov, respectiv identificarea de terenuri pentru înființarea de parcuri.

¹ <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/86267>

² SDDMBv 2030, <https://www.brasovcity.ro/file-zone/strategii/Strategia%20de%20Dezvoltare%20Durabila%20Brasov%202030/Strategia-dezvoltare/Strategia%20de%20dezvoltare%20a%20Municipiului%20Brasov.pdf>, pg 191

2. ANALIZA CONTEXTULUI STRATEGIC

2.1. Date generale

Primăria Municipiului Brașov este interesată de identificarea de terenuri pentru amenajarea de parcuri în Municipiul Brașov.

Necesitatea amenajării de parc în Municipiul Brașov derivă dintr-un cumul de factori ce concură la calitatea vieții, definită după standarde europene, din care amintim:

- asigurarea unui climat sănătos de conviețuire în cadrul comunității(lor) locale, cu directe implicații benefice în și cu un impact pozitiv asupra creșterii gradului de socializare a locuitorilor din cadrul orașului;
- petrecere a timpului liber și de recreere, contribuind la creșterea gradului de civilizație și la înfrumusețarea orașului;
- reducere a poluării în aer, apă și sol;
- reglare a microclimatului și a temperaturilor;
- îmbunătășirea sistemelor hidologice, ce consolidează drenajul urban durabil și atenuază pericolul inundațiilor;
- îndeplinesc un rol ecologic prin menținerea și îmbunătășirea biodiversității;
- structurează teritoriul, articulează și conectează țesutul urban, creează repere;
- crește valoarea imobiliară, generează locuri de muncă în gestionarea spațiilor verzi.

Proiectul se dezvoltă în contextual în care Municipiul Brașov se confruntă cu un nivel de poluare crescut, iar suprafața totală de spații verzi publice, conform legii 24/2007 este insuficientă conform standardelor europene, iar distribuția spațială a acestora nu răspunde cerințelor de ordin:

- urbanistic (sunt cartiere / zone în care spațiile verzi publice lipsesc sau sunt insuficiente)
- peisagistic: la nivel macro, putem considera două tablouri:
 - orașul vechi, dominat de masivele împădurite, cu repere constituite
 - Brașovul „depresionar”, relativ plat, cu cartiere și dezvoltări urbane ulterioare, caracterizate prin procent de ocupare crescut și deficitare pe zona de infrastructură (de exemplu infrastructură educațională) și dotări urbane
- Ecologic – cu referire la condițiile naturale, în special biologice, abstractizate la nivelul:
 - „culoarelor albastre” – constituite de cursurile de apă de suprafață
 - „culoarele verzi” – care se referă la continuitatea spațiilor verzi

2.2. Problematică: Câți mp de spațiu verde pe cap de locuitor are în prezent Municipiul Brașov

Expunere: Ce spații verzi includem în calculul suprafeței de spațiu verde pe cap de locuitor?

Obligația ca autoritățile locale să asigure o suprafață minimă de spațiu verde de 26m² pe cap de locuitor vine din Art. II al OUG 114/2007, adoptat la data de 17 octombrie 2007 ca o modificare la Legea mediului 195/2005 și care prevede:

Art. II. (1) Autoritățile administrației publice locale au obligația de a asigura din terenul intravilan o suprafață de spațiu verde de minimum 20 m²/locuitor, până la data de 31 decembrie 2010, și de minimum 26 m²/locuitor, până la data de 31 decembrie 2013.

Astfel, la numărarea spațiului verde pe cap de locuitor, singura condiție pentru a determina ce spațiu verde numărăm este aceea ca spațiul verde respectiv să se situeze în **intravilanul localității**. Articolul nu menționează care ar trebui să fie regimul de proprietate al spațiului verde și nu impune alte condiționări pentru a stabili care spațiu verde din intravilan trebuie numărat.

Prin urmare, este necesar să coroborăm prevederea citată în OUG 114/2007 cu reglementările din Legea cadru care reglementează spațiile verzi din intravilan, Legea 24/2007. Legea 24/2007 enumeră în art. 3³ TOATE categoriile de spații verzi pe care această lege le reglementează, în timp ce în art. 4⁴ definește tipurile de spații verzi enumerate în articolul 3.

³ Spațiile verzi se compun din următoarele tipuri de terenuri din intravilanul localităților:

a) spații verzi publice cu acces nelimitat: parcuri, grădini, scuaruri, fâșii plantate;

b) spații verzi publice de folosință specializată:

1. grădini botanice și zoologice, muzee în aer liber, parcuri expoziționale, zone ambientale și de agrement pentru animalele dresate în spectacolele de circ;

2. cele aferente dotărilor publice: creșe, grădinițe, școli, unități sanitare sau de protecție socială, instituții, edificii de cult, cimitire;

3. baze sau parcuri sportive pentru practicarea sportului de performanță;

c) spații verzi pentru agrement: baze de agrement, poli de agrement, complexuri și baze sportive;

d) spații verzi pentru protecția lacurilor și cursurilor de apă;

e) culoare de protecție față de infrastructura tehnică;

f) păduri de agrement.

g) pepiniere și sere.

⁴ a) parc - spațiu verde, cu suprafața de minimum un hectar, format dintr-un cadru vegetal specific și din zone construite, cuprinzând dotări și echipări destinate activităților cultural-educative, sportive sau recreative pentru populație;

b) scuar - spațiu verde, cu suprafața mai mică de un hectar, amplasat în cadrul ansamblurilor de locuit, în jurul unor dotări publice, în incintele unităților economice, social-culturale, de învățământ, amenajărilor sportive, de agrement pentru copii și tineret ori în alte locații;

Într-o formă inițială, care însă a fost modificată în 18 octombrie 2009 prin Legea 313/2009, Legea 24/2007 excludea de la reglementare o serie de spații verzi precum vegetația din extravilan inclusă în fondul forestier, zonele și fâșiile de protecție a apelor, respectiv râurilor și bazinelor de apă, perdelele de protecție amplasate pe terenurile cu destinație agricolă, zonele de siguranță și protecție a infrastructurii de transport, spațiile verzi de pe terenurile aflate în proprietate privată și care nu sunt utilizate în interes public, sau ariile naturale protejate. Respectivul articol a fost abrogat.

Unele categorii enumerate nu intră în mod evident la calculul spațiului verde pe cap de locuitor, cum este cazul *terenurilor forestiere din extravilan* (Art. II din OUG 114/2007 vorbește de terenurile din intravilan), în timp ce alte categorii din articolul abrogat au fost incluse la enumerarea din art. 3 a legii, cum este cazul *spațiilor verzi pentru protecția lacurilor și cursurilor de apă*, deci legiuitorul a vrut ca acestea să intre la calculul spațiului verde pe cap de locuitor.

Alte categorii de spații verzi, însă, cum sunt ariile naturale protejate, au rămas sub semnul unei neclarități legislative în ceea ce privește includerea lor în calculul celor 26mp pe cap de locuitor.

c) grădină - teren cultivat cu flori, copaci și arbuști ornamentalii care este folosit pentru agrement și recreere, fiind deschis publicului;

d) fâșie plantată - plantație cu rol estetic și de ameliorare a climatului și calității aerului, realizată în lungul căilor de circulație sau al cursurilor de apă;

e) grădină botanică - grădină în care sunt prezentate colecții de plante vii cultivate în condiții naturale ori de seră, în vederea studierii acestora sau doar pentru curiozitățile pe care le prezintă;

f) grădină zoologică - orice colecție de animale vii, menținute într-un amplasament administrat și deschis publicului, în scopul promovării conservării biodiversității și pentru a furniza mijloace de educație, informare și petrecere a timpului liber, în relație cu prezentarea și conservarea vieții sălbatice;

g) muzeu în aer liber - instituție care dispune de un spațiu verde neacoperit, special amenajat, în vederea expunerii și studierii unor obiecte de artă, relicve, documente istorice și științifice și a educării publicului;

h) bază sau parc sportiv pentru practicarea sportului de performanță - complex format dintr-un cadru vegetal și din zone construite, special amenajate și dotate pentru practicarea diferitelor sporturi (complex de instalații sportive);

i) parc expozițional - spațiu verde special amenajat destinat informării publicului și promovării unor evenimente;

j) spații verzi aferente locuințelor de tip condominiu - spații verzi formate dintr-un cadru vegetal, amplasate adiacent blocurilor de locuințe de tip condominiu, cu rol estetic și de protecție, de ameliorare a climatului și a calității aerului;

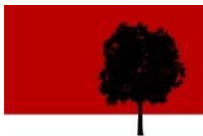
k) pădure de agrement - pădure sau zonă împădurită în care se realizează diferite lucrări în vederea creării unui cadru adecvat petrecerii timpului liber;

l) spații verzi pentru protecția cursurilor de apă și lacurilor - plantații realizate în lungul cursurilor de apă sau împrejurul lacurilor, al căror rol principal este de protecție a acestora;

m) culoare de protecție față de infrastructura tehnică - plantații realizate în lungul căilor de circulație sau în jurul unor instalații cu potențial ridicat de poluare, în vederea ameliorării calității mediului și protejării infrastructurii aferente.

n) pepinieră - teren pe care se cultivă și se înmulțesc plante erbacee și lemnoase până la transplantarea pentru plantare definitivă;

o) sere - terenuri acoperite de construcții ușoare destinate cultivării plantelor.

Municipiul Brașov are în interiorul său astfel de arii naturale protejate, în speță situl ROSCI0120 Muntele Tâmpa și Rezervația Naturală Tâmpa (Muntele), arie naturală protejată de interes comunitar, respectiv arie naturală protejată de interes național⁵. Suntem de părere că aceste arii naturale protejate nu trebuie să fie luate în calculul spațiului verde pe cap de locuitor deoarece:

- a. pe de o parte, dacă legiuitorul ar fi vrut să le includă în tipurile de spații verzi din intravilan reglementate de Legea cadru 24/2007 le-ar fi inclus și pe ele în enumerarea exhaustivă din art. 3 (așa cum a făcut cu spațiile de protecție a cursurilor de apă);
- b. pe de altă parte, aceste arii naturale protejate sunt deja reglementate de o lege specială, OUG 57/2007 privind ariile naturale protejate, ori o dublă reglementare este incorectă din punct de vedere legislativ;
- c. nu în ultimul rând, în forma legii 24/2007 care se află în prezent în Parlament⁶, în Camera Deputaților, excluderea ariilor naturale protejate din categoria de spații verzi reglementate de Legea 24/2007 este din nou reiterată de legiuitor.

În concluzie, ariile protejate de pe teritoriul Municipiului Brașov nu vor fi luate în considerare la calculul suprafeței de spațiu verde pe cap de locuitor.

Mai departe, în analiza tipurilor de spații verzi care intră la calculul pe cap de locuitor ne-am pus problema dacă spațiile verzi din zonele încadrate urbanistic la zone cu funcțiuni construibile (zona Centrală, zona Mixtă, zona de Locuire, zona Activității industriale) vor fi luate în calculul suprafeței de spațiu verde pe cap de locuitor.

În cazul acestor zone, am identificat 2 situații:

- fie o zona încadrată într-un anumit UTR este deja construită, caz în care fără să știm perioada în care a fost construită (pentru a cunoaște cât spațiu verde obligatoriu se păstra în perioada respectivă) SAU fără să știm suprafața EFECTIVĂ de spațiu verde existentă pe teren, nu putem face un calcul fictiv al spațiului verde existent;

⁵ așa cum rezultă din Ordinul Nr.767 din 21.04.2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului ROSCI0120 Muntele Tâmpa și Rezervației Naturale Tâmpa (Muntele)

⁶ Parcurusul legii poate fi consultat aici
http://www.cdep.ro/pls/proiecte/upl_pck2015.proiect?cam=2&idp=17487

- fie o zonă încadrată urbanistic într-un anumit UTR urmează să fie construită și urmează să fie păstrat un anumit procent de spațiu verde din suprafața parcelei (în funcție de tipul de UTR), caz în care înseamnă că, ÎN PREZENT, zona fiind neconstruită, nu putem lua în calcul acel procent de spațiu verde care va fi obligatoriu păstrat, căci el este unul fictiv.

Din aceste motive, în calculul suprafeței de spațiu verde pe cap de locuitor nu am inclus nici zonele încadrate urbanistic cu funcțiuni construibile.

EXPLICAȚIE. Odată cu aprobarea OUG 114/2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, a fost introdusă obligația ca autoritățile administrației publice locale să asigure din terenul intravilan o suprafață de spațiu verde de minimum 20 m²/locuitor, până la data de 31 decembrie 2010, și de minimum 26 m²/locuitor, până la data de 31 decembrie 2013, obligație prevăzută sub sancțiunea amenzii contravenționale. Suntem în 2021, prin urmare cota de 26m²/locuitor se impune, Municipiul Brașov având la rândul său această obligație.

Din acest motiv, este necesar să cunoaștem situația actuală a spațiului verde pe cap de locuitor în Municipiu și, dacă cifra actuală este sub cota minimă obligatorie, înființarea de noi parcuri pe care o propunem prin prezentul Studiu de Oportunitate se justifică și sub acest aspect. Mai mult, dacă suprafața de spațiu verde pe cap de locuitor este una sub nivelul minim, suprafața de noi parcuri propuse trebuie să fie suficientă pentru a atinge cotei de 26m²/locuitor.

DETERMINAREA COTEI ACTUALE DE SPAȚIU VERDE /LOCUITOR. METODOLOGIE. Conform prevederilor legale, calculul suprafeței de spațiu verde pe cap de locuitor dintr-un municipiu se calculează prin consultarea Registrului Spațiilor Verzi.

Registrul reprezintă un sistem informațional care cuprinde datele tehnice ale tuturor spațiilor verzi conform indicilor de calitate și cantitate. Registrul Spațiilor Verzi este prevăzut de Legea 24/2007 în articolele 16 și următoarele. Întrucât Municipiul Brașov nu are elaborat și aprobat un asemenea Registru al Spațiilor Verzi, pentru a determina numărul de m² de spațiu verde pe cap de locuitor existent, am considerat următoarele surse de informare: informațiile publice, informațiile puse la dispoziție din partea departamentelor Primăriei Municipiului Brașov, respectiv consultări de natură sociologică. Pe de o parte, am consultat documentele programatice și strategiile elaborate în ultimii ani care se referă la calculul m² de spațiu verde pe cap de locuitor. Pe de altă parte, am consultat Planul Urbanistic General al Municipiului Brașov în forma sa în vigoare.

Toate aceste surse redau cifre diferite pentru suprafața de spațiu verde pe cap de locuitor, după cum urmează:

A. Suprafața de spațiu verde pe cap de locuitor conform strategiilor și a altor documente

programatice referitoare la Municipiul Brașov

A1. Strategia de dezvoltare durabilă a Municipiului Brașov 2030

Strategia vorbește despre mai multe calcule ale suprafeței de spații verzi pe cap de locuitor, după cum urmează:

Parcurile din Municipiul Brașov ocupă o suprafață de 22 ha, la care se adaugă încă 230 ha de spații verzi în cartiere. De asemenea, alte 82 ha sunt ocupate de zonele de agrement aflate la marginea municipiului. Suprafața spațiilor verzi pe cap de locuitor este de 24 m². La acestea se adaugă Parcul Național Tâmpa, care se întinde pe o suprafață de 162,9 ha.

Mai departe (pag. 191), documentul prevede alte suprafețe:

Zonele verzi din municipiul Brașov, în suprafață de 305,80 ha sunt constituite din:

6 parcuri (Tractorul, Titulescu, Dima, etc.) în suprafață de 20,30 ha;

4 scuaruri (Eroilor, Teatru, Berzei, Lacurilor) în suprafață de 10,80 ha;

4 zone de agrement (Lacul Noua, Valea Cetății-Iepure, Pietrele lui Solomon, Poiana Brașov) în suprafață de 25 ha;

2 păduri parc (Tâmpa și Warthe) în suprafață de 23 ha;

zonele verzi din cartierele de locuit, în suprafață de cca. 216 ha;

zonele verzi stradale de cca. 10,70 ha.

În vederea respectării Legii 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților și a Ordinului 1549/2008 privind aprobarea normelor tehnice pentru elaborarea Registrului Local al Spațiilor Verzi s-a constituit o comisie în baza dispoziției Primarului Municipiului Brașov, Nr.5252/14.06.2010 pentru stabilirea spațiilor verzi ale domeniului public și privat din Municipiul Brașov. În urma analizei s-a constatat că suprafața de spații verzi este de 810,30 ha, ceea ce reprezintă 27,94 m² spațiu verde/locuitor.

Concluzia pe care o tragem din bilanțul teritorial inclus în Strategia de dezvoltare durabilă a Municipiului Brașov 2030 este că Municipiul Brașov are fie 24m² de spațiu verde/locuitor, fie 27,94m² de spațiu verde/locuitor. Deși nu este expres menționat, credem că acest calcul ia în considerare o populație de 276.914 de locuitori (situație la iulie 2010)⁷.

⁷ a se vedea statistica populației de la pagina 10

A2. Planul Integrat de Dezvoltare Urbană (PIDU) pentru Polul de Creștere (PC) Brașov

Acest plan redă o altă suprafață de spațiu verde pe cap de locuitor, după cum urmează:

Parcurile din Municipiul Brașov ocupă o suprafață de 22 ha, la care se adaugă încă 230 ha de spații verzi în cartiere. De asemenea, alte 82 ha sunt ocupate de zonele de agrement aflate la marginea Municipiului. Suprafața spațiilor verzi pe cap de locuitor este de 11mp. La acestea se adaugă Parcul Național Tâmpa, care se întinde pe o suprafață de 162,9 ha.

Documentul concluzionează:

Analiza situației actuale relevă faptul că la nivelul Polului de Creștere, suprafața de spații verzi pe cap de locuitor se situează sub media europeană.

OBSERVAȚIE! Deși PIDU citează aceleași suprafețe ca și Strategia de dezvoltare durabilă a Municipiului Brașov 2030, calculul final de spațiu verde pe cap de locuitor este vădit diferit, respectiv 11m², versus 24m².

A3. Raportul de mediu al PUG -elaborat în iulie 2010

Conform Raportului de Mediu întocmit pentru PUG, bilașul teritorial al spațiilor verzi este unul care depășește minimumul de 26m²/locuitor.

În vederea respectării Legii 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților și a Ordinului 1549/2008 privind aprobarea normelor tehnice pentru elaborarea Registrului Local al Spațiilor Verzi s-a constituit o comisie în baza dispoziției Primarului Municipiului Brașov, Nr.5252/14.06.2010 pentru stabilirea spațiilor verzi ale domeniului public și privat din municipiul Brașov. În urma analizei s-a constatat că suprafața de spații verzi este de 810,30 ha, ceea ce reprezintă 27,94 m² spațiu verde/locuitor.

CONCLUZIE suprafață spații verzi pe cap de locuitor conform documentelor programatice:

Nr.Crt.	DOCUMENT	m ² /locuitor
1	Strategia de dezvoltare durabilă a Municipiului Brașov 2030	<u>24m²/27,94 m²</u>
2	PIDU pentru Polul de Creștere (PC) Brașov	<u>11m²</u>
3	Raportul de mediu al PUG -elaborat în iulie 2010	<u>27,94 m²</u>

B. Suprafața de spațiu verde pe cap de locuitor din analiza planșei Planului Urbanistic General al Municipiului Brașov

PUG-ul Municipiului Brașov a fost adoptat în anul 2011, este în prezent în vigoare, prin urmare planșa privind reglementările urbanistice cu informațiile cuprinse de această produce efecte juridice. Conform planșei PUG, suprafața spațiilor verzi din Municipiul Brașov comportă 3 valori diferite, după cum urmează:

B1. Suprafața de spații verzi din caseta din dreapta jos intitulată *BILANȚ TERITORIAL (Teritoriu Studiat în limita administrativă a Municipiului Brașov)*, suprafață exprimată în mp pentru fiecare tip de UTR. Pentru a calcula suprafața totală de spații verzi redată aici am adunat totalul de mp aferenți acelor UTRuri care reprezintă spații verzi conform definiției din art. 3 și art. 4 ale Legii 24/2007 a spațiilor verzi. UTRurile pe care le-am inclus sunt:

- V1a - Subzona spațiilor verzi publice cu acces nelimitat, parcuri, grădini, scuaruri
- V1a* - Subzona spațiilor verzi publice cu acces nelimitat, parcuri, grădini, scuaruri-Zona „DUPĂ ZIDURI,, conform consultărilor cu M.C.P. N-D.P.C și M.C.P. N-D.J.C.P.N. Brașov
- V1b - Subzona spațiilor verzi publice cu acces nelimitat AMENAJĂRI PUBLICE-STADIOANE
- V2 - Subzona spațiilor verzi publice de folosință specializată-GRĂDINĂ ZOOLOGICĂ, GRĂDINĂ DENDROLOGICĂ
- V3a - Subzona spațiilor verzi pentru agrement-BAZE DE AGREMENT, PARCURI DE DISTRAȚIE, POLI DE AGREMENT, CASE DE VACANȚĂ INDIVIDUALE ÎN REGIM IZOLAT
- V3b - Subzona spațiilor verzi pentru agrement-COMPLEXE ȘI BAZE SPORTIVE
- V4 - Subzona spațiilor verzi pentru PROTECȚIA CURSURILOR DE APĂ
- V5 - Subzona spațiilor verzi-CULOARE DE PROTECȚIE ALE INFRASTRUCTURII TEHNICE MAJORE ȘI DE PROTECȚIE SANITĂRĂ
- V6 - Subzona PĂDURILOR DE AGREMENT
- V7 - Subzona PĂDURILOR ȘI PLANTAȚIILOR FORESTIERE ?
- V8 - Subzona PĂDURILOR ȘI PLANTAȚIILOR DE PROTECȚIE SANITARĂ
- G2a - Subzona cimitirelor din afara zonei protejate
- G2b - Subzona cimitirelor protejate

Totalul de mp de spațiu verde obținut din adunarea suprafețelor din aceste UTRuri este redat în tabelul următor, el fiind de 33688921,46 mp (3368 ha).

C. Suprafața de spațiu verde calculată folosind softul de tip dwg viewer și fișierul .dwg intitulat CORPURI DE PROPRIETATE EXTINS transmis subscrisei de către Primăria Municipiului Brașov.

Folosind tot un soft de tip dwg viewer am însumat suprafețele de spațiu verde redate în fișierul intitulat CORPURI DE PROPRIETATE EXTINS care, conform corespondenței cu Primăria Municipiului Brașov, conține toate spațiile verzi și legăturile cu spațiile verzi din municipiu, actualizate la data curentă.

Suprafața de spații verzi însumată din fișierul CORPURI DE PROPRIETATE EXTINS este de 1226998 mp, care, pentru o populație de 288112 locuitori în 2021, conform INS POP107D, înseamnă 4,25 mp de spațiu verde pe cap de locuitor.

OBSERVAȚIE. Nici o informație care ne-a fost accesibilă (pusă la dispoziție) nu conține cu exactitate toate suprafețele de spațiu verde din Municipiu, care să se poată corela / verifica.

Concluzii (analiza metrilor pătrați de spațiu verde pe cap de locuitor):

- 1. În lipsa Registrului Spațiilor Verzi (în curs de realizare), suprafața actuală a Spațiilor Verzi nu poate fi identificată.**
- 2. Studiile și documentele strategice disponibile nu pun la dispoziție date corelate care pot fi verificate, în baza cărora să se poată calcula raportul.**
- 3. Interpretarea datelor grafice disponibile are un grad foarte mare de inexactitate, în special în contextul în care sunt mai multe variante a limitelor intravilanului și chiar a teritoriului administrativ.**
- 4. Specificul Municipiului Brașov ține de un valoros și amplu cadru natural, care delimitează intravilanul în zona de Sud Vest. O mare parte din arealul zonelor verzi sunt zone naturale protejate (rezervații naturale), care, interpretând limitativ Art. 3 din forma actuală a Legii 24/2007, nu fac parte din arealul spațiilor verzi – ce participă la calculul raportului: metri pătrați de spațiu verde pe cap de locuitor (ceea ce infirmă toate calculele în care raportul depășește 26 mp/ cap de locuitor.**
- 5. Dacă la nivel de localitate, în anumite documente strategice valoarea raportului depășește 26 mp/ cap de locuitor, alocarea pe cartiere (zone) este foarte diferită: cele din Sud Vest beneficiază de apropierea de ample zone verzi, pe când zone construite cu caracter rezidențial – cum ar fi Cartierul Astra, Bartolomeu Nord (Avantgarden), Florilor-Craiter – sunt deficitare din acest punct de vedere.**

2.3. Documente strategice

Pentru elaborarea studiului, au fost studiate următoarele documente strategice:

- **Planul Urbanistic General Municipiul Brașov – Reactualizare, Varianta III, UAUIM, 2010**
- **Strategia de dezvoltare durabilă a Municipiului Brașov 2030**
- Plan de acțiune și strategia privind adaptarea la schimbările climatice în Municipiul Brașov
- Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană
- Plan de mobilitate urbană durabilă
- Plan de acțiune pentru Energie Durabilă 2010-2020

În cele ce urmează, prezentăm câteva extrase relevante din documentele strategice considerate:

Extras: Planul Urbanistic General Municipiul Brașov – Reactualizare,

Varianta III H, UAUIM și Centrul de Cercetare, Expertiză și Consulting CCPEC, decembrie 2010

„Municipiul Brașov este reședința județului Brașov și corespunde unor concentrări de industrie dinamice, unde investițiile au efecte importante de antrenare asupra economiei regionale. Ca pol de creștere cu efecte inter-regionale, dezvoltarea sa poate modifica nu numai structura regiunii în care este localizat, ci și proporțiile și intensitatea schimburilor inter-regionale, inclusiv repartitia teritorială a populației și a activităților economice”⁸

„Municipiul Brașov, se găsește în zona central-estică a României, la 45°38' latitudine nordică și 25°35' longitudine estică, la poalele vârfului Tâmpa (967m). Este situat în partea de sud-est a depresiunii Bârsei numita și "Depresiunea Brașovului" legată de marea depresiune Transilvania prin culoarul Vlădenilor, care se prelungește la sud prin culoarul Branului.

Depresiunea Brașovului este o depresiune intracarpatică, de origine tectonică, situată în curbura internă a Carpaților, în zona de contact a Carpaților Orientali cu cei Meridionali. Este cea mai mare și mai tipică depresiune intramontană din Carpații românești, fiind înconjurată de M-ții Baraolt, Bodoc și Nemira (N), M-ții Vrancei (E), M-ții Buzăului (SE), M-ții Ciucaș, Piatra Mare, Postăvaru, Bucegi, Piatra Craiului (S) și de M-ții Făgăraș, Măgura Codlei și M-ții Perșani (V). Are aspectul unei întinse câmpii aluvio-proluviale, cu mai multe ramificații sub formă de golfuri sau culoare depresionare și mai multe trepte de relief (lunci foarte largi, joase și mlăștinoase, terase, câmpii piemontane la 550-700 m altitudine și dealuri submontane de 700-850 m altitudine, mai fragmentate).

Municipiul Brașov este situat la o altitudine medie de 625 m, este așezat în Depresiunea Bârsei, în curbura Carpaților, având în spate masivele Piatra Mare(1844m) și Postăvarul (cu vf. Cristianu Mare 1802m), străjuit din trei părți de dealurile Tâmpa, Straja (Warthe) și Dealul Cetății.

La doar 12 km de Brașov, stațiunea Poiana Brașov, parte componentă a Municipiului Brașov din punct de vedere administrativ, este amplasată pe versantul nordic al Masivului Postăvarul din cadrul Carpaților de Curbură, fiind la ora actuală o stațiune complexă a sporturilor de iarnă din țară.

Partea sudică a orașului Brașov este dominată de dealurile Piscu Vechi (cota+840m), Melcilor (cota +710m), Tâmpa (cota +950m), Variste și Stejeris (cota +720m), dealuri ce sunt despărțite de pârauri, cum ar fi: v. Gorgani, v. Răcădău (Cetății), Valea cu Apă, etc.”⁹

⁸ Reactualizare PUG Municipiul Brașov, UAUIM+CCPEC, dec 2010, pagina 17

⁹ Reactualizare PUG Municipiul Brașov, UAUIM+CCPEC, dec 2010, pagina 18

„Pe teritoriul municipiului se găsesc trei rezervații naturale protejate:

- rezervația naturală Tâmpa;
- rezervația naturală Stejarul Mare;
- rezervația naturală Muntele Postăvarul.

Parte din aceste rezervații naturale se regăsesc în intravilanul Municipiului Brașov, fapt ce impune măsuri speciale de protecție. (Legea nr. 5 / 2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate- -Rezervații și monumente ale naturii)

REZERVAȚIA MUNTELE TÂMPA

Categoria și importanța rezervației: Muntele Tâmpa este o arie protejată de categoria V - Rezervație peisageră/mixtă, conform clasificării UICN/CMN. Situația administrativă: Rezervația este amplasată pe teritoriul administrativ al Municipiului Brașov.

Poziția geografică: Muntele Tâmpa, reprezintă partea nord estică a Munților Poienii Brașov, prelungită până în interiorul orașului.

REZERVAȚIA STEJERIȘUL MARE (COLȚII CORBULUI MARE)

Categoria și importanța rezervației: Conform clasificării UICN/CMN aria protejată „Colții Corbului Mare” este o rezervație floristică. Denumirea provine de la stânca izolată din nord-vestul Munților Postăvaru, în jurul căreia, cu multe secole în urmă roiau numeroși corbi (Corvus corax). Rezervația mai este cunoscută și sub numele de Stejerișul Mare, nume ce corespunde denumirii culmii pe care este situată stânca.

REZERVAȚIA MUNTELE POSTĂVARU

Categoria și importanța rezervației: Rezervația de peisaj Postăvaru este conform clasificării UICN/CMN, o arie protejată de categoria IV-Rezervație naturală mixtă. Ea conservă peisaje naturale cu numeroase plante și animale rare, declarate monumente ale naturii. Se găsește amplasată în aria de mare atracție turistică a Brașovului. Denumirea rezervației indică munții pe care îi cuprinde. Numele Munților Postăvaru provine de la numele proprietarului de oi Stoica Postăvarul (sec. al XVIII-lea), originar din Schei (partea veche a Brașovului locuită de români). În arhivele Brașovului este consemnată stâna „Postăvarul sive Christianul”, ceea ce indică faptul că la acea dată noul proprietar era Christian, ceea ce explică și denumirea mai nouă de Cristianul Mare sub care este cunoscut vârful Postăvarul (Binder, 1973).

Situația administrativă: Rezervația de peisaj Postăvaru este situată în Județul Brașov, în partea sudică a municipiului Brașov și în orasul Râșnov.

Poziția geografică și limitele: Rezervația cuprinde o parte din Munții Postăvaru, care împreună cu Masivul Piatra Mare alcătuiesc Munții Bârsei, situați în grupa sudică a Carpaților Orientali sau Carpații Curburii. Munții Postăvaru intră în contact cu partea sudică a Depresiunii Brașovului, una dintre cele mai mari depresiuni intracarpatică, față de care se înalță cu peste 1200m. Depresiunea Brașovului pătrunde prin compartimentele sale Depresiunea Bârsei și Depresiunea Zărneștilor în nordul și respectiv vestul acestei unități montane. Limita estică este dată de Valea Timișului iar cea sudică de cursul mijlociu al Văii Mari, care îi separă de Munții Bucegi. Limitele rezervației corespund treimii superioare a versanților și au un aspect sinuos.

În rezervația naturală propriu-zisă se interzice:

- schimbarea destinației terenului ariei protejate;
- exploatarea neautorizată a pădurii și pajiștilor;
- efectuarea unor exploatare de materiale în cariere sau orice alte săpături;
- pășunatul și vânatul animalelor și păsărilor sălbatice;
- distrugerea tăblițelor indicatoare și marcajelor;
- camparea, aprinderea focului
- practicarea turismului în afara potecilor special amenajate;
- colectarea rocilor, plantelor, ierburilor, semințelor și a altor materiale de interes științific, cinegetic etc.”¹⁰

¹⁰ Reactualizare PUG Municipiul Brașov, UAUIM+CCPEC, dec 2010, pagina 21-23

„Intravilan existent – Bilanț teritorial

Intravilanul existent este considerat bilanțul intravilan propus de ultimul PUG aprobat, la care se adaugă PUZ-urile aprobate care introduc noi suprafețe în intravilan. Astfel, suprafața intravilanului existent este de 10410 ha.

Cea mai mare pondere este reprezentată de locuire cu 3145,6 ha, ceea ce reprezintă 30,22% din total intravilan.

La recensământul populației și al locuințelor din anul 2002, în Municipiul Brașov existau 111.593 locuințe, din care 5.040 erau în proprietate publică și 106.553 în proprietate privată. Suprafața locuibilă era de 4.165,8 mii mp. Numărul mediu de locuitori/locuință se situa în Municipiul Brașov la 2,48 persoane. 94,5% dintre locuințele din municipiu sunt în proprietate privată, 4,9% sunt în proprietate de stat și 0,2% sunt în proprietate privată de grup sau a cultelor religioase.

Suprafața locuibilă ce revine unui locuitor este de 15 mp (date preliminare), în timp ce la nivelul țării aceasta este de 14 mp. Suprafața locuibilă per persoană în Municipiul Brașov, se situa în anul 2007 la o valoare medie cu puțin mai mare de 15 mp. În zona adiacentă, în comparație cu orașul Brașov, suprafața locuibilă per locuință este cu 7 mp mai mare. [...]

De asemenea, din studiul zonei periurbane, se observă că rata cea mai mare de creștere a numărului de locuințe este în localitățile din imediata vecinătate a Brașovului: Sânpetru (29 %), Hărman (28 %), Predeal (21,7 %) și Cristian (15,4 %).

Zonele care prezintă interes pentru dezvoltările rezidențiale din Brașov sunt: zona de Sud-Est (Dârste) - la ieșirea spre București, și zona de nord-vest (Ghimbav, Stupini, Hălchiu). Potrivit specialiștilor, zona Bronzului - Tractorul (nordul Municipiului Brașov) va fi o zonă cu potențial rezidențial, unde accesul facil către centrul orașului atrage deja dezvoltările rezidențiale. Până acum, în zonă s-au construit case individuale, dar este deja anunțat pe piață un proiect rezidențial care constă în construcția a 96 de vile.”

NOTĂ: în momentul realizării Memoriului aferent reactualizării PUG Municipiul Brașov, suprafața intravilanului, conform PUG Municipiul Brașov 1999, era de 10410 ha, creșterea cea mai mare din zona periurbană era în Sânpetru, iar zona urbană cu cel mai mare potențial rezidențial era Bronzului -Tractorul, zonă care s-a și dezvoltat considerabil, din punct de vedere rezidențial, în ultima decadă.

„În cadrul bilanțului, un loc deosebit îl ocupă zona spațiilor verzi, sport și agrement, 206,45 ha, adică 28,86% din total intravilan existent. Aceasta arată vocația de oraș turistic și de practicare a sporturilor. În municipiul Brașov, majoritatea parcurilor și a zonelor verzi sunt situate în centrul localității. Amenajarea de astfel de locații se impune și la nivelul cartierelor din zonele periferice ale municipiului și trebuie să reprezinte o prioritate și în ceea ce privește localitățile rurale din zona metropolitană.

Infrastructura pentru sport, datorită lipsei investițiilor, este învechită și prezintă în unele cazuri un stadiu avansat de degradare. [...]

În Municipiul Brașov există o serie de disfuncții în acoperirea omogenă cu dotări necesare funcțiilor de locuire – comerț, agrement, servicii etc.: Stupini, Bartolomeu, Coasta Dealului, Dârste Noua, Timiș-Triaj) sau fără dotări sportive (Stupini), spații verzi amenajate (Steagul Roșu, Timiș-Triaj, Valea Cetății, Dârste-Noua, Tractorul, Brașovul Vechi).

Municipiul Braşov s-a dezvoltat în mare măsură în baza unor planuri urbanistice zonale pierzându-se astfel o parte din coerenţa unei dezvoltări urbanistice controlate. Astfel au apărut o serie de disfuncţii ce pun în evidenţă:

- învecinarea unor zone cu funcţiuni incompatibile (locuinţe / activităţi productive / gospodărie comunală);
- învecinarea unor zone de locuit cu artere magistrale fără retragerile necesare de la aliniament şi necesarul de spaţii verzi;
- artere de circulaţie rară continuitate;
- întreruperi/devieri artere magistrale;
- schimbări funcţionale ale PUG în vigoare;
- zone de extindere în extravilan (Stupini, Tractorul);
- distribuţia inegală cu dotări de cultură, sănătate, învăţământ preşcolar (Braşovul Vechi, Timiş Triaj);
- distribuţia inegală a zonelor cu dotări comerciale de proximitate şi pieţe agricole (Braşovul Vechi, Timiş Triaj, Stupini);
- distribuţia inegală a zonelor cu dotări cu terenuri de sport, parcuri şi spaţii verzi amenajate (Stupini, Steagul Roşu);
- zone cu deficienţe în dotări de administraţie, poştă, telecomunicaţii (Tractorul, Bartolomeu, Stupini).

Din punct de vedere al unităţilor teritoriale de referinţă, analiza funcţională şi morfologică a relevat disfuncţii ce privesc:

- zone cu funcţiunea dominantă de locuire care au un procent de ocupare a terenului ridicat în raport cu caracterul zonei şi amplasarea în cadrul oraşului (Dealul coastei, Dealul după Grădini);
- zone cu funcţiunea dominantă de locuire care au un procent de ocupare a terenului (POT) scăzut în raport cu caracterul zonei şi amplasarea în cadrul oraşului (Braşovul Vechi, Centru, Tractorul);
- zone cu funcţiunea dominantă de locuire care în raport cu situarea în oraş şi tendinţele de dezvoltare necesită caracter de zonă centrală sau zonă cu funcţiuni mixte (Braşovul Vechi, Tractorul, Dealul Melcilor, Schei, Centru);
- zone cu funcţiunea dominantă de locuire care conţin unităţi productive dispersate (Braşovul Vechi, Tractorul, Centru, Valea Cetăţii);
- zone cu funcţiunea dominantă de locuire şi alte destinaţii în care zona destinată gospodăriei comunale are o pondere ridicată (Timiş - Triaj, Stupini, Bartolomeu, Schei);
- zone în cadrul cărora zona destinată transportului feroviar are o pondere ridicată¹¹.

NOTĂ: se remarcă, în etapa de analiză situaţiei existente - disfuncţii în ocuparea omogenă cu spaţii verzi amenajate: Steagul Roşu, Timiş-Triaj, Valea Cetăţii, Dârste-Noua, Tractorul, Braşovul Vechi.

„Municipiul Braşov se identifică, din punct de vedere geografic, cu depresiunea Bârsei din care face parte.

Speciile de foioase şi conifere împăduresc zonele deluroase din zonă. Sunt de remarcat fagul, cu variaţiile sale, şi alunul. În trecut, depresiunea era acoperită cu întinse păduri de stejar. Astăzi mai pot fi întâlnite câteva pâlcuri lângă Cristian. În pădurea Prejmer, printre stejari, cresc laleaua peştiţă şi garoafa de munte. Prezenţa acestor specii la Prejmer, dar şi la Hărman demonstrează faptul că pe

¹¹ Reactualizare PUG Municipiul Braşov, UAUIM+CCPEC, dec 2010, pagina 66-69

teritoriul Țării Bârsei au fost răspândite relicve glaciare. Restrângerea lor în jurul izvoarelor reci s-a produs o dată cu evoluția climei și a solului către starea actuală.

Fauna depresiunii Bârsei este asemănătoare celei existente în Europa Centrală. Dintre toate, fauna de mamifere este puternic reprezentată. Prin pădurile de conifere și foioase sălășluiesc animale caracteristice: ursul brun, cerbul carpatin, căpriorul, lupul, mistreții, jderii, pisicile sălbatice, râșii, vulpile, nevăstuicile și dihorii. Dintre rozătoare: veverițele, pârșul, șoarecii. Zonele joase ale depresiunii sunt populate cu iepuri. Păsări mai întâlnite sunt potârnichea, vrabia și porumbelul, în pădurea de lângă Prejmer existând câteva specii ocrotite: vântureii, șorlița, șorecarii comuni, șorecarii de iarnă, striga de Ural și huhurezul. De asemenea, în preajma Oltului se pot întâlni rațe sălbatice și berze.

Reptilele sunt puține: vipera, șarpele de apă, șopârlele. Amfibienii sunt reprezentați de salamandre, tritoni și broaște. Ihtiofauna este bogată, atât în râurile de munte, cât și în Olt. Coleopterele și lepidopterele sunt întâlnite în aproape tot arealul Țării Bârsei.

Calitatea solului

Zonele de munte din cadrul Țării Bârsei prezintă soluri brune acide (în Postăvaru și Măgura Codlei) și, local, soluri litomorfe, reprezentate prin rendzine și rendzine brune.

Pe piemonturile colinare submontane predomină solurile podzolice argiloiluviale și cele brune podzolite. În general, aceste soluri prezintă o fertilitate scăzută, exploatarea agricolă realizându-se cu mijloace de ameliorare (îngrășăminte chimice și naturale etc.).

Șesul este mai fertil, fiind alcătuit în părți aproximativ egale din soluri brune și cernoziomuri.

În lunca Oltului se găsesc soluri aluviale de luncă, precum și aluviuni crude, cu o fertilitate destul de ridicată, dar și cu exces de umiditate.

În afara extinderii spațiilor verzi intravilane, a realizării pădurii urbane, pădurea periurbană revine în zona ei normală, stabilindu-se reguli de dimensionare a acesteia în funcție de numărul de locuitori ai polului de creștere. În această zonă a extravilanului se caută oaze de odihnă, de aer mai curat decât cel din interiorul localității, se încearcă regăsirea contactului om - natură, se identifică micro sisteme sau ecosisteme pentru protecție, se amenajează terenuri - suport pentru sport, excursii, lecții demonstrative, se urmărește transformarea extravilanului într-un atractor pentru turiști, locuitori ai polului de creștere.

La nivelul Municipiului Brașov au fost făcute analize multianuale privind calitatea solurilor. Datele arată diferențe destul de mici de la un an la altul, fiind respectate limitele de poluare impuse de lege. Totuși, există, la nivelul municipiului situri contaminate cu diverși poluanți. [...]

Unitățile cu pondere mare în poluarea solului sunt:

- SC Avasca (Platforma Colorom) - Codlea - Potențial poluator al solului prin poluarea istorică datorată activităților desfășurate în trecut pe acest amplasament.
- SC Flavis Investiții (Platforma Tractorul) - Brașov. Actualul proprietar al platformei Tractorul are ca profil de activitate dezvoltarea imobiliară. Există Aviz de Mediu pentru încetare activitate și Acord de Mediu pentru dezafectare instalații. S-a demarat procedura de emitere a avizului de mediu pentru proiectul imobiliar ce se va dezvolta în zonă. Potențial poluator al solului, prin poluarea istorică generată de activitățile care s-au desfășurat în trecut.
- SC Masterange Imobiliare (Platforma Lubrifin-IUS-Lemexim) - Brașov. Dezvoltator imobiliar ce construiește un ansamblu comercial pe vechiul amplasament al SC Lubrifin, SC IUS și SC Lemexim. În urma excavațiilor efectuate s-a constatat că solul este poluat în profunzime cu produse petroliere.

Calitatea aerului

Marile aglomerări urbane se confruntă cu probleme comune, precum calitatea scăzută a aerului, emisii de gaze cu efect de seră, nivel ridicat al traficului și ambuteiaje în principalele intersecții, prezența supărătoare a zgomotului generat de activitățile antropice, etc.

La nivelul Municipiului Brașov, dezvoltarea economică din ultimii ani și expansiunea pe orizontală au generat o serie de procese care afectează stilul de viață, și implicit calitatea aerului, precum:

- concentrarea activităților industriale și a serviciilor în zone distincte, aflate la distanțe considerabile de zonele de locuit;
- tendința unei anumite categorii a populației de a-și stabili reședința în zonele rurale, creând nevoia pentru 1-2 autoturisme în fiecare familie;
- degradarea sistemului centralizat de încălzire a locuințelor din Municipiul Brașov și trecerea către sisteme individuale de încălzire;
- dezvoltarea economică a generat o nevoie crescândă pentru transportul persoanelor și al bunurilor în întreg arealul polului de creștere, etc.

Cele mai importante surse de poluare atmosferică în Municipiul Brașov sunt:

- arderi în industria energetică și industria de transformare;
- instalații de ardere neindustriale;
- arderi în industria de prelucrare;
- emisii din diverse procese industriale;
- depozitarea și distribuția carburanților;
- transportul rutier.

Conform Raportului privind Calitatea Aerului în Municipiul Brașov dat publicității în septembrie 2007, primele două surse de poluare ce afectează Municipiul Brașov sunt activitățile de producție a energiei termice și traficul rutier. [...]

Poluarea fonică

În interiorul municipiului Brașov, sursele cele mai importante de poluare fonică sunt traficul rutier, activitățile industriale și traficul feroviar.

Analizând harta de zgomot pentru sursa trafic rutier a rezultat faptul că un număr considerabil de artere majore de circulație din interiorul Municipiului Brașov depășesc un nivel de zgomot ambiental de 70 dB. Printre acestea se numără B-dul Eroilor, Str.Nicolae Iorga, Șirul Livezii, Str. Lungă, Sos. Cristianului, Calea Făgărașului, Calea Feldioarei, etc..

O analiză detaliată relevă faptul că arterele traversate de traficul greu, precum și cele care asigură legătura cu celelalte comunități din interiorul polului suferă de poluare fonică datorată traficului intens.

În interiorul Municipiului Brașov există și zone cu un nivel de zgomot mai mic de 70 dB, printre care Cartierul Bartolomeu Nord, str. Lânii, Cartierul Stupini, Piața Consiliului Europei, zona de la poalele Tâmpei, Cartierul Astra, etc.. Caracteristicile principale ale acestor zone sunt legate de o anumită depărtare de arterele majore de circulație rutieră și prezența vegetației, cu rol de absorbție a zgomotului.”¹²

„Zonele verzi din Municipiul Brașov

În suprafață totală de 810 ha, sunt constituite din: Parcul Național Tâmpa, Parcul Central Titulescu, Parcul Consiliul Europei, Parcul Gheorghe Dima, Parcul Tractorul, Parcul Trandafirilor, Parcul Ina Schaeffler, Gradina Zoologica, zona Sali Sportului și a Bazinului de înot, promenada de sub Tâmpa, pomenada pe Alea Dupa ziduri, Turnul Alb si Negru, stranduri. Rezultă o suprafață de 27,9 mp de spațiu

¹² Reactualizare PUG Municipiul Brașov, UAUM+CCPEC, dec 2010, pagina 98-102

verde pe cap de locuitor. În mun. Brașov există delimitarea grafică a spațiilor verzi ale domeniului public și privat, așa cum sunt ele definite conform prevederilor Legii 24/2007 republicată, coroborată cu prevederile Ord. 1549/2008, conform tabelului următor:

Nr crt	Cartier	Suprafața (ha)
1	Astra	86.68
2	Bartolomeu	73.83
3	Bartolomeu Nord	66.29
4	Centrul Nou	80.6
5	Centrul Vechi	22.06
6	Florilor-Craiter	29.23
7	Noua-Dârste	67.91
8	Poiana Brașov	38.17
9	Prund-Schei	51.74
10	Stupini	78.81
11	Timiș-Triaj	77.11
12	Tractorul	77.88
13	Valea Cetății	23.04
14	Zizin	36.95
	Total	810.3

Din bilanțul spațiilor verzi rezultă clar că există un deficit de spațiu verde amenajat. Cel mai adesea, spațiile verzi nu alcătuiesc un sistem unitar din punct de vedere spațial. Mai mult, acestea sunt complet izolate de teritoriul extraurban. Situația este relativ similară în majoritatea localităților urbane din județ, zonele ocupate de spații verzi și parcuri sunt relativ reduse și neuniform distribuite, deficitare fiind, ca și în Municipiul Brașov, mai ales cartierele de locuințe construite în ultimii ani ai comunismului. Serviciul de gospodărire a spațiilor verzi din cadrul Primăriei Mun. Brașov, în cursul anului 2009 a efectuat lucrări de plantări de flori, arbori și arbuști ornamentali, gazonări platbande stradale și lucrări de întreținere a arborilor și arbuștilor ornamentali.

Din totalitatea spațiilor verzi ce aparțin zonei urbane, cea mai însemnată categorie o reprezintă parcurile. Conform Legii nr. 24/2007, privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din zonele urbane, parcul este un spațiu verde, cu suprafață de minimum un hectar, format dintr-un cadru vegetal specific și din zone construite, cuprinzând dotară și echipări destinate activităților cultural-educative, sportive sau recreative pentru populație. Parcurile cuprind în perimetrul lor, plantații de arbori și arbuști, spații gazonate și diverse specii de plante decorative. În parcurile din Municipiul Brașov, se găsesc arbori seculari ocrotiți, dintre care amintim: *Taxus baccata* (tisa), *Castanea* (castan), *Pinus nigra* (pinul negru), *Tilia tomentosa argentea* (tei alb argintiu), *Thuja orientalis* (tuia), *Fagus sylvatica*, *Abies alba* (brad alb), *Robinia pseudacacia* (salcâm), magnolie, etc. Parcurile publice din Municipiul Brașov ocupă o suprafață de 24,5 de hectare la care se adaugă încă 230 ha de spații verzi în cartiere. De asemenea, alte 82 ha sunt ocupate de zonele de agrement aflate la marginea municipiului.

Scuarurile reprezintă o categorie importantă de spații verzi cu acces nelimitat, intens frecventate sau traversate de vizitatori și trecători, care sunt mai răspândite în cadrul orașului și răspund operativ nevoilor de odihnă și lectură de scurtă durată sau realizării unui efect decorativ deosebit. Scuarurile au mai multe intrări și sunt întretăiate de numeroase alei. Destinația prioritară a scuarurilor este diferită: odihnă și loc de joacă pentru copii, loc de recreere / rol decorativ. Vegetația din cadrul scuarurilor este formată din arbori, arbuști și plante decorative și este dispusă în grupuri de-a lungul aleilor. Ele nu trebuie să fie

considerate un simplu accesoriu sau un simplu element de decor, ci o dotare social-umană, la fel de importantă ca celelalte. În Municipiul Brașov acestea ocupă o suprafață de 3,43 ha: Piața Sfatului, Piața Unirii.

Pentru îmbunătățirea situației privind vegetația și fauna se au în vedere următoarele:

- admiterea prin Regulamentul Local de Urbanism numai a funcțiunilor urbane ce pot strica echilibrul ecologic al acestor zone;
- schimbarea funcțiunii sau reintegrarea în circuitul economic;
- ecologizarea zonelor rezultate în urma eliminării deșeurilor depozitate necontrolat.

Nr. crt	ARPM	APM	Codul din baza de date	Operator economic (autoritate locală) / Date de identificare	Domeniul de activitate	Documentația în baza căreia s-a luat decizia includerii pe listă (titlul lucrării, autori, anul realizării)	Obiectiv IPPC
1	Sibiu	Brasov	RO7APMBV 00005 contaminat	SC Flavis Investiții SRL (platforma fostei SC Tractorul UTB SA)	Fabricare tractoare	BM-2;SC Ecobref SRL Brasov - Lipan Lidia 2007	Nu
2	Sibiu	Brasov	RO7APMBV 00012 contaminat	Casa de Insolventa Transilvania SA Cluj Napoca si RVA Insolvency Specialists SRL Bucuresti (platforma fostei SC Rulmentul SA)	fabricare rulmenti	Raport la BM II SC CAST SA Bucuresti - Silberman Stefania 2007	Nu
3	Sibiu	Brasov	RO7APMBV 00014 contaminat	SC Semifabricate SA	prelucrari mecanice	Raport amplasament; SC Ecobref SRL - Lipan Lidia 2005	Da
4	Sibiu	Brasov	RO7APMBV 00017contaminat	SC CET-Brasov SA	Producere energie	Raport amplasament;ICPET ECO;2006	Da
5	Sibiu	Brasov	RO7APMBV 00015 Potential contaminat	S.C.Carpatex SA Brasov	Producere textile	Bilant de mediu nivel II, ICIM Bucuresti 2002;	Nu

Situri contaminate

La nivelul Municipiului Brașov au fost identificate până în momentul de față, conform bazei de date a APM Brașov un număr de 4 situri contaminate și un sit cu potențial contaminat. Deținătorii acestor situri sunt prezentați în tabelul alăturat.¹³

„2.11. Necesități și opțiuni ale populației

În urma consultărilor pe parcursul elaborării studiilor de fundamentare și a documentațiilor care au stat la baza conturării principalelor strategii de dezvoltare ale municipiului cu actorii vieții urbane au rezultat o serie de domenii prioritare.

Aceste domenii strategice sunt:

- calitatea vieții urbane (locuințe, educație și formare, sănătate și ocrotire socială, sport și loisir, securitate individuală și apărare civilă, circulații și transporturi, mediu construit și amenajat, comerț și servicii personale);
- integrare socială (șomaj și formare profesională, integrarea socială a persoanelor defavorizate);
- cultură și identitate la scară locală și teritorială (activități artistice și culturale, patrimoniu natural și construit, viață asociativă și participarea populației, parteneriat public - privat în gestiunea urbană, în oferta de servicii și în viața economică și politică a orașului, prestigiul național și internațional);
- gestiunea urbană (servicii publice, administrație, finanțe, planificare urbană și politică funciară);

¹³ Reactualizare PUG Municipiul Brașov, UAUM+CCPEC, dec 2010, pagina 103-105

- capacitatea productivă și tehnologică (activități economice primate ca filiere, specializări, internaționalizare, excelență tehnologică, inovații; infrastructura pentru cercetare-dezvoltare;
- telecomunicații, transporturi, resurse umane-educație, formare, cercetare);
- relații instituționale cu exteriorul (la nivel național, regional, european și internațional non-european).
- Integrarea temporală prin adoptarea unei atitudini față de trecut și prezent și față de modul de anticipare a viitorului în conformitate cu principiile „Dezvoltării durabile” și „Declarația europeană a drepturilor locuitorilor orașelor.

3. PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ

3.1. Priorități strategice și principii de intervenție

Integrarea tuturor aspectelor vieții urbane care se constituie în domenii strategice, cu mențiunea că fiecare componentă concretă reprezintă simultan o funcție, o instituție și un spațiu construit și amenajat a căror gestiune și dezvoltare presupune costuri, consumuri energetice și schimburi materiale, personal calificat, strategii și politici manageriale transpuse în programe proprii de dezvoltare și financiare etc.

În cadrul strategiei de dezvoltare durabilă a municipiului, planul local prevede obiective specifice sectoriale și proiecte de implementare a acestora.”¹⁴

„Potențialul turistic al Municipiului Brașov

Potențialul natural

Potențialul natural reprezintă un factor ce influențează dezvoltarea activității turistice din Municipiul Brașov, acesta concentrând în limitele sale munți impunători, plante și animale ocrotite, rezervații naturale, condiții climatice prielnice desfășurării activităților turistice pe tot timpul anului.

- Relieful este variat și se desfășoară pe de o parte pe treapta munților înalți (Piatra Mare, Postăvaru), pe treapta depresiunilor Brașovului, dar și a culmilor montane cu înălțimi mai mici (Muntele Tâmpa);
- Diversitatea florei se constituie într-un element important al potențialului, în anumite zone existând specii cu valoare științifică.
- Elementele climatice favorizează desfășurarea turismului atât iarna (condiții pentru practicarea sporturilor de iarnă în stațiunea Poiâna Brașov), dar și vara (drumeții, excursii montane, odihnă și recreere etc);
- Domeniul schiabil este elementul indispensabil practicării celor mai multe sporturi de iarnă, având o contribuție esențială în definirea ofertei unei stațiuni montane;
- Ariile protejate natural (numeroase zone declarate rezervații sau monumente ale naturii) [...]
În strategia de dezvoltare a turismului la nivelul Municipiului Brașov trebuie să se țină cont, printre altele, de următoarele:
 - Volumul, structura și valoarea potențialului turistic, repartiția sa în teritoriu, ca și pretabilitatea pentru turism a resurselor turistice, cele mai reprezentative dintre acestea fiind cele montane și culturale;
 - Dezvoltarea economică și socio-demografică a municipiului în perspectivă;
 - Cererea turistică potențială, în revenire și în creștere la nivel național și local, pentru sporturi de iarnă și pentru circuitele cu valențe culturale;
 - Poziția orașului în cadrul țării și a arealului montan, deosebit de favorabilă;

¹⁴ Reactualizare PUG Municipiul Brașov, UAUIIM+CCPEC, dec 2010, pagina 109-110

- Accesibilitatea ușoară și perspectiva realizării autostrăzii București Brașov - Borș cu legătură directă la sistemul rutier din Uniunea Europeană.

Ca obiective ale strategiei de dezvoltare a activității de turism se propun:

- Valorificarea optimă a resurselor turistice în contextul protejării acestora și a mediului în conformitate cu principiile dezvoltării durabile, cu accent pe cele montane și culturale;
- Crearea unor oferte turistice diversificate și competitive pe piața externă și internă;
- Revitalizarea, consolidarea și dezvoltarea unor forme de turism practicate în prezent (odihnă și recreere, turism montan, sporturi de iarnă, turism cultural, turism de afaceri, turism de congrese și reuniuni);
- Introducerea și promovarea unor noi forme de turism adecvate condițiilor specifice existente în perimetrul Municipiului Brașov: turismul de aventură (sporturi extreme - alpinism, cățărarea liberă, mountain bike, deltaplan, parapantă - acestea din urmă practicându-se pe Tâmpa), alte forme de sporturi de iarnă, respectiv: snowboard, schi fond, schi de plimbare (randonnee), schi acrobatic;
- Valorificarea superioară și intensivă a centrului istoric al Brașovului, acordându-se o atenție specială restaurării și conservării clădirilor de patrimoniu;
- Dezvoltarea infrastructurii sportive și de agrement, atât în oraș, cât și în stațiunea Poiana Brașov;
- Amenajarea, echiparea și dezvoltarea zonelor de agrement periurbane și a pădurilor de agrement în vederea dezvoltării ecoturismului;
- Modernizarea infrastructurii generale și cu specific turistic pentru creșterea calității produsului turistic:
- Conturarea unor produse turistice specifice, originale, cu puternică amprentă locală, care să individualizeze oferta turistică brașoveană cu marcă distinctă, de impact maxim;
- declansarea unei campanii agresive de promovare a imaginii Municipiului Brașov, punându-se accentul pe cele mai valoroase componente ale potențialului său turistic și prin crearea unor evenimente și manifestări noi, de anvergură.

Din punct de vedere al stadiului de valorificare turistică a arealului Municipiului Brașov, se disting mai multe tipuri de zone de interes (cu potențial):

- a) zone saturate, cu densitate mare de structuri turistice și valori de patrimoniu (perimetrul Str. Republicii - Str. Mureșenilor - Piața Sfatului - Str. George Barițiu - Str. Poarta Schei, stațiunea Poiana Brașov - Poiana de Sus);
- b) zone de dezvoltare medie și cu posibilități de valorificare superioară (restul Centrului Istoric, delimitat de zidurile cetății, Piața Unirii și Dealul Cetățuia, Centrul Nou și zona de legătură cu Centrul Istoric, delimitată de Bd. 15 Noiembrie și str. Iuliu Maniu);
- c) zone slab dezvoltate, cu potențial insuficient valorificat (Poiana de Jos sau Poiana Mare, după denumirea geografică, arealul Pietrele lui Solomon, Valea Cetății - Răcădău, zona de agrement lacul Noua).

Pentru aceste zone, având în vedere caracteristicile particulare și oportunitățile specifice, se propun următoarele măsuri:

- a) pentru zona cea mai aglomerată a Centrului Istoric, care este cea mai solicitată de către turiști, nu este cazul adoptării unor măsuri de dezvoltare a activităților, ci dimpotrivă, de stopare și diminuare prin reglementări urbanistice și de impozitare, respectiv:
 - restricționarea severă a funcțiunilor admise în zonă prin eliminarea celor care implică volume mari de marfă sau cu caracter străin interesului turistic;
 - încurajarea transformării unor construcții cu funcțiunea de locuințe în structuri de primire turistică (cazare, alimentație, agrement, alte servicii conexe) sau alte funcțiuni de interes turistic (antichități, suveniruri, bijuterii, modă - magazine ale unor firme de prestigiu). [...]

1. În ceea ce privește zonele cu dezvoltare medie și cu posibilități de valorificare superioară, propunerile vizează:

- pentru restul Centrului Istoric, cu excepția spațiului pietonal supraaglomerat, se consideră necesară extinderea structurilor turistice și a funcțiilor anexe de interes turistic în toată zona, atât pentru degrevarea spațiului central cât și pentru valorificarea integrală a patrimoniului arhitectural - urbanistic. Acest fapt presupune ample lucrări de restaurare și conservare a construcțiilor din Cetatea Brașov, refacerea rețelelor tehnico - edilitare, studii de trafic în vederea extinderii zonei pietonale, eliminarea rețelelor aeriene și a firmelor inestetice care nu sunt realizate în stilul și spiritul epocii medievale, etc. Toate aceste măsuri trebuie reunite într-un Program integrat de restaurare și amenajare complexă a Centrului Istoric în vederea includerii acestuia în lista patrimoniului universal UNESCO de protecție a monumentelor istorice.

- pentru Centrul Nou și zona de legătură cu Centrul Istoric se are în vedere transformarea acestuia într-un al doilea pol de interes al orașului, creându-se dualitatea vechi - modern, privită nu în spiritul unei concurențe neavenite, ci al unei cooperări benefice, fiecare componentă avându-și rolul specific clar definit în contextul ansamblului. Rolul Centrului Nou va fi de preluare a principalelor funcțiuni comunitare și regionale în perspectiva dorită de transformare a municipiului Brașov în capitala Regiunii de Dezvoltare „Centru”. În acest sens este necesară întocmirea unei documentații de urbanism care să definească noile funcțiuni ale Centrului Nou și a zonei centrale de legătură cu Centrul Istoric, punându-se un accent deosebit pe rolul turistic al acestora, prin crearea unor atracții speciale în acest areal (dotări de agrement și divertisment, structuri de cazare și alimentație de lux sau cu specific, etc.) și prin impactul vizual deosebit.

c) Zonele slab dezvoltate, dar cu potențial turistic valoros, insuficient valorificat, sunt cele care necesită o atenție deosebită, pentru a se evita situațiile nefericite din anumite zone de interes turistic, create prin apariția haotică a unor construcții în lipsa unor planuri urbanistice și a reglementărilor adecvate fiecărui amplasament. [...]

- Celelalte trei zone cu potențial, dar insuficient dezvoltate (Pietrele lui Solomon, valea Cetății - Răcădău și Noua) pot fi reunite generic sub titulatura „zone destinate dotărilor de agrement pentru recreere, ecoturism și turism de sfârșit de săptămână”.

Pentru aceste zone este necesară întocmirea unor documentații de urbanism care să identifice terenurile amenajabile și funcțiunile optime de agrement și servicii conexe.

Se are în vedere amenajarea unor terenuri de sport multifuncționale (sau modernizarea și extinderea celor existente) ce pot funcționa iama ca patinoare, agrement nautic pe lacurile Noua și Răcădău, terenuri de paintball, parcuri pentru role și skateboard, locuri de picnic amenajate, alei pentru promenadă, structuri de alimentație cu terase, având funcțiuni diversificate, cluburi de agrement de interior (săli de fitness, saune, piscine, centre de sănătate cu programe antistress și wellness, etc), discotecă în aer liber sau în spații închise, scene pentru spectacole în aer liber, platforme de parcare dimensionate corespunzător, trasee amenajate și marcate pentru drumeție montană”¹⁵

„3.4. Intravilan propus. Zonificarea teritoriului intravilan. Bilanț teritorial

Limita intravilanului Municipiului Brașov prezintă o situație deosebită: necesitățile de dezvoltare cu funcțiuni de nivel orășenesc și regional, determină suprafețe de teren care se află în administrarea altor unități teritoriale administrative. În acest caz, **nu poate aduce schimbări legislative în privința dreptului de proprietate sau a dreptului de autonomie administrativă** ale localităților respective.

Bilanțul teritoriului administrativ al municipiului Brașov a devenit, în urma aplicării sarcinilor ce revin din documentațiile de amenajarea teritoriului de rang superior, dar și din strategiile locale de dezvoltare, dominat de terenurile afectate de amenajări urbane – 76,25%:

¹⁵ Reactualizare PUG Municipiul Brașov, UAUM+CCPEC, dec 2010, pagina 111-115

CATEGORIA DE FOLOSINȚĂ	Suprafață (HA)	Procent nr. %
AGRICOL, din care	603,65	3,86
arabil	603,65	3,86
NEAGRICOL, din care	15.016,32	96,14
Paduri	3.025,37	19,37
Ape	80,00	0,51
Curți-construcții	11.910,95	76,25
TOTAL	15.619,97	100,00

Creșterile de intravilan s-au făcut înglobând în terenurile de dezvoltare rezonele adiacente municipiului, mai puțin zona muntoasă și împădurită. Unele din suprafețele cu vegetație înaltă au devenit zone verzi de protecție, păstrându-și astfel caracterul de zonă cu copaci.

Din analiza multicriterială a situației existente în teritoriul zonei peri-urbane, se desprinde ideea angajării unui parteneriat în vederea rezervării de terenuri în partea de est a municipiului (Săcele-Târlugeni) în vederea :

- sistematizării rețelei stradale sub aspectul necesarului de circulație rutieră impus de normativele în vigoare (număr de benzi de circulație pe străzile importante, cu suprafețele aferente trotuarelor aleilor, parcajelor, intersecțiilor, zonelor verzi de aliniament, etc.)
- realizarea centurii verzi a Municipiului Brașov; zonă verde necesară funcțiunii de locuit este cu mult sub nivelul normelor, este necesar a se avea grijă de păstrarea cât mai puțin alterată a zonelor verzi existente pe dealurile interioare zonei construite (Melcilor, Cetățuia, Morii, etc.) socotite însă din trecut, cu adevărați „plămâni” ai orașului și, cu prea multă ușurință, atacați de construcții care s-ar fi putut foarte bine, realiza pe alte amplasamente (Universitatea Nouă, blocuri de locuințe etc.)
- angajarea de terenuri necesare unei platforme industriale pentru realizare unor întreprinderi și, mai ales, de depozitare și construcții, vizează zone situate la estul și nordul Brașovului, terenuri fără mari valențe de activități agricole (calitate agricolă slabă) și bine dispuse față de principalele magistrale de circulație feroviară și rutieră.

Dezvoltarea funcțională a unor zone specifice s-a făcut încercând să se păstreze respectiv să se accentueze trăsăturile urbanistice care particularizează Brașovul în cadrul rețelei naționale de localități. [...]

Dotări sportive și de agrement

Agrementul sportiv necesită următoarele obiective:

- Construirea în municipiul Brașov a unui nou complex sportiv cu sala polivalentă, bazin de înot. Sala de atletism, realizată la standardele europene. Municipiul Brașov va fi solicitat în permanență să organizeze competiții sportive de nivel european.
- Amenajarea sportivă a zonei Bunloc-Dâmbul Morii pentru practicarea sporturilor de iarnă: pârtii de schi alpin, trambuline pentru sărituri schi destinate pregătirii copiilor și juniorilor. Construirea de spații de cazare și alimentație pentru organizarea de tabere cu specific sportiv și turistic.
- Amenajarea sportivă a Poienii Brașov - stațiune turistică internațională. Dotarea sportivă a Poienii Brașov va constitui una din principalele condiții de dezvoltare a turismului. Posibilitatea organizării de competiții sportive de nivel european în toate sezoanele anului dar cu deosebire la sporturile de iarnă va duce la ridicarea gradului de ocupare, la prestarea de servicii turistice și sportive complexe și vor situa Poiana Brașov în rândul stațiunilor de tineret european.

Spații verzi, amenajări sportive

Zona de extindere masivă (realizarea marilor cartiere de blocuri de locuințe cu densități mari), este lipsită de contact direct cu masivele muntoase, necesitând noi suprafețe de spațiu verde.

De asemenea, luând în considerare obiceiul locuitorilor zonei de a merge „la iarbă verde” în zonele periferice pentru evitarea degradării și poluării mediului se impune amenajarea zonelor frecventate cu coșuri de gunoi, vetre dinpiatră pentru grătare, eventual surse de apă și wc ecologice.

Planificarea reabilitării infrastructurii și a construirii de dotări noi trebuie să constituie o preocupare prioritară în condițiile în care Brașovul își propune să candideze la organizarea unor competiții sportive deanvergură.

zonificare teritoriu intravilan	suprafață ha	procent % din intravilan
INSTITUȚII ȘI SERVICII	1213.22	10.19
LOCUINȚE	3993.68	33.53
UNITĂȚI PRODUCTIVE	973.23	8.17
CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT, din care	1063.01	8.92
rutiere	783.16	6.58
feroviare	279.85	2.35
SPAȚII VERZI DIN CARE	3694.69	31.02
spații verzi amenajate, sport, agrement	1354.1	11.37
spații verzi de protecție	2340.59	19.65
CONSTRUCȚII TEHNICO-EDILITARE	301.63	2.53
GOSPODĂRIE COMUNALĂ - CIMITIRE	60.68	0.51
DESTINAȚIE SPECIALĂ	136.61	1.15
ZONA PUZ POIANA BRAȘOV	271.41	2.28
DOMENIUL SCHIABIL	202.79	1.70
TOTAL INTRAVILAN PROPUȘ	11910.95	100.00

¹⁶

„3.7. PROTECȚIA MEDIULUI ȘI A RESURSELOR TURISTICE

Data fiind situația generală a municipiului Brașov sub raportul densității de locuire, este puțin probabil ca, în următorii ani, să se găsească soluții viabile pentru mărirea suprafețelor verzi organizate (parcuri, scuaruri, grădini de cartier, etc.)

În acest sens se propune:

- Amenajarea și întreținerea la nivel superior celui prezent a zonelor existente enumerate mai sus;
- Păstrarea terenurilor libere, mai ales dintre blocurile de locuințe și amenajarea ca spații verzi prin plantare masivă, renunțându-se la funcțiuni precum anexe gospodărești sau dotări comerciale și de servicii care-și pot găsi și alte soluționări
 - Amenajarea minimă a unor zone împădurite aflate în intravilanul orașului și propice pentru agrement și plimbări ușoare în natură precum:
 - Tâmpa, pe ambii versanți, cu o atenție deosebită asupra versantului sudic unde există o rezervație naturală cu profil stepic (floră protejată);
 - Dealurile Melcilor și Cetățuia care, cu niciun preț, nu au voie să intre pe mâna investitorilor aviz de funcțiuni orașenești spectaculoase amplasate, urmând a rămâne în continuare zone verzi de importanță orașenească (domeniu public);
 - Extinderea, dotarea și întreținerea corespunzătoare a Parcului Zoologic Noua și a Parcului Dendrologic din zona Dealului Warthe deși, prin poziția lor în intravilan nu pot conta ca zone verzi orașenești;

¹⁶ Reactualizare PUG Municipiul Brașov, UAUM+CCPEC, dec 2010, pagina 119-120

- Încercarea de atragere în circuit turistic și de agrement, prin amenajări simple, a versantului nordic a Dealului Warthe (Piscul Vechi) între linia șerpuitoare a drumului Poienii și zona carierelor de la Răsăritu.

- Prevederea în orice documentație de urbanism a unor zone verzi pentru odihnă și agrement, printr-o politică tenace dură la nivelul Primăriei și Consiliului Local, mai ales în preajma unor viitoare dotări cu funcțiuni aparținând drumului public.

- O situație aparte o prezintă Livada Poștei, spații verde prea puțin amenajate și situat în imediata vecinătate a Centrului Istoric. Din lipsa existenței unui amplasament central pentru o foarte importantă și necesară dotare de cultură și artă la nivel orășenesc se propune angajarea acestei funcțiuni în Livada Poștei. Este o zonă ținută de câteva decenii de urbaniști brașoveni pentru funcțiunea de spalii verzi mai ales pentru copii și tineri. În situația în care se fixează amplasamentul pentru Centrul Cultural municipal în Livada Poștei este bine a se avea în zonă, și, mai ales, păstrarea, prin soluția funcțională și volumetrică ce se va alege care să ambienceze noua construcție și care să poată fi folosită și ca zonă verde organizată pentru copii.

Calitatea mediului înconjurător de a fi baza tuturor activităților, inclusiv a celor turistice, îl face inseparabil de fenomenul turistic.

Varietatea resurselor mediului natural, calitatea și aspectele estetice constituie fundamentul activităților turistice, între mediul înconjurător și diferitele forme de turism existând relații reciproce complexe, de interdependență.

Turismul, departe de a proteja mediul înconjurător, este un generator al problemelor sale, fiind capabil să distrugă tocmai resursele de care este dependent.

Analizând relațiile dintre turism și mediu, se constată că în majoritatea situațiilor se calculează beneficiile economice ale turismului și nu se cuantifică consecințele activităților turistice asupra mediului și societății. Turismul excesiv sau prost planificat afectează mediul natural de destinație, în multe areale exploatarea turistică comercială a permis apariția unor construcții inestetice, care nu se potrivesc cu mediul ambiant sau cu arhitectura fondului construit existent. [...]

Proiecte privind dezvoltarea sistemelor de management a biodiversității și patrimoniului natural au ca obiective:

- Realizarea și administrarea „centurii verzi” a zonei metropolitane Brașov;
- Protejarea florei și faunei în zonele neafectate încă de activități antropice;
- Plantare perdea forestieră pentru reducerea poluării fonice și chimice;
- Limitarea poluării solului;
- Reducerea poluării apelor subterane;
- Protejarea mediului natural și antropice;
- Eliminarea amenințărilor date de accidente majore datorate fenomenelor naturale și antropice;
- Proiecte de cooperare internațională și dezvoltarea competențelor în domeniul protecției mediului (managementul deșeurilor, poluarea chimică și fonice, energii regenerabile, etc.);
- Eliminarea poluării apelor de suprafață;
- Diminuarea poluării atmosferei;
- Asigurarea sănătății populației (în relație cu factorii de mediu);
- Implementarea unui sistem de management eficient al ariilor protejate și al rezervațiilor naturale.

3.8. Obiective de utilitate publică.

Pentru realizarea obiectivelor propuse este necesară rezervarea terenurilor necesare de realizarea acestora. De asemenea trebuie avută în vedere rezervarea de terenuri pentru obiectivele aprobate ce decurg din documentațiile de rang superior. [...]

Concluzii privind dezvoltarea – măsuri

FOND CONSTRUIT	- aplicare spre o dezvoltare durabilă, în baza unor planuri negociate între toți actorii implicați și în concordanță cu prevederile documentațiilor de dezvoltare de rang superior; - realizarea echipării echilibrate a teritoriului. conservarea și punerea în valoare a zonelor naturale protejate
PROTECȚIA MEDIULUI	- Accesarea de fonduri prin programele europene care vizează infrastructura de mediu - Dezvoltarea de parteneriate public-private pentru sectorul de mediu Dezvoltarea turismului ecologic, turismului cultural și turismului balneoclimateric - Schimbarea procesului tehnologic al CET Brașov. Trecerea la producerea de energie termică din biomasă. - Dezvoltarea unui „inel verde” în arealul polului de creștere Brașov, cu impact asupra calității vieții locuitorilor. - Decontaminarea unor situri cu soluri contaminate în vederea dezvoltării de proiecte de tip rezidențial [...] - Aplicarea principiului parteneriatului în luarea deciziilor și a schimbului de informații în domeniul protecției mediului

17

Interpretare: deși PUG-ul în vigoare consideră că procentul de spațiu verde pe cap de locuitor este mai mare decât dezideratul de 26 mp / cap de locuitor, calculul asupra căruia interpretarea elaboratorilor studiului nu se pot exprima exhaustiv din lipsa (corespondenței) informațiilor, se reliefează faptul că distribuția acestora nu satisface nevoile multor zone.

Extras: Strategia de dezvoltare durabilă a Municipiului Brașov 2030,

realizată de *asocierea SC MANCON CENTRU SRL din Alba Iulia și compania Kommunalberatung GmbH din Potsdam, Germania*

„Bilanț teritorial

Municipiul Brașov deține o suprafață de 26.732 ha. Conform Planului Urbanistic General din 2011, care se află în fază de aprobare, suprafețele sunt împărțite după cum urmează:

<i>Zonă centrală</i>	<i>310,16 ha = 2,60%</i>
<i>Zonă mixtă</i>	<i>2.758,02 ha = 23,15%</i>
<i>Zonă locuire</i>	<i>2.138,68 ha = 17,95%</i>
<i>Zonă activități industriale</i>	<i>973,68 ha = 8,18%</i>
<i>Zonă TDS</i>	<i>136,60 ha = 1,15%</i>
<i>Zonă transporturi</i>	<i>318,43 ha = 2,67%</i>
<i>Zonă gospodării comunale</i>	<i>362,30 ha = 3,05%</i>
<i>Zonă spații verzi</i>	<i>3.694,71 ha = 31,02%</i>
<i>Zonă căi de transport</i>	<i>744,61 ha = 6,25%</i>
<i>Zonă Poiana Brașov + domeniu schiabil</i>	<i>474,20 ha = 3,98%</i>
Total	11.910,95 ha = 100%

¹⁷ Reactualizare PUG Municipiul Brașov, UAUIIM+CCPEC, dec 2010, pagina 135-142

Suprafața agricolă a municipiului Brașov cuprinde în total 6.518 ha. Din acest total, 3.957 ha este teren arabil. 118 ha sunt livezi și pepiniere pomicole, 2.202 ha sunt pășuni iar 241 ha fânețe. Societatea fondată în anul 2009 cu scopul de a administra pădurile aflate în proprietatea Municipiului Brașov, Regia Publică Locală a Pădurilor Kronstadt RA, gestionează cu foarte mare responsabilitate cele 15.000 ha de pădure aflate în jurul orașului și în imediata vecinătate (la Apața și Săcele), dintre acestea 1.500 ha fiind arii naturale protejate. Muntele Tâmpa din Brașov este declarat rezervație și parc național. Acesta are o suprafață totală de 162,9 ha.

Odată cu noul Plan Urbanistic General suprafața teritoriul intravilan se va mări de la 10.410,7 ha la 11.910,95 ha. Împreună cu administrația publică din Predeal s-a efectuat un schimb de terenuri tocmai pentru a putea asigura o utilizare concentrată și extinsă a zonei în scop turistic. Noul Plan Urbanistic General corespunde cerințelor UE de 27,94 m² spațiu verde pe cap de locuitor. Componenta de mediu și aspectele legate de turism sunt mult mai mult luate în considerare în noul PUG decât în trecut. În noua formă revizuită a PUG Brașov sunt cuprinse 80 Planuri Urbanistice Zonale (PUZ).

De câțiva ani încoace anumite unități industriale sunt mutate din interiorul orașului la periferia acestuia sau chiar în afara zonei urbane. Din acest punct de vedere aceste foste zone industriale vor avea o nouă destinație. În noul PUG este prevăzută o mai mare flexibilitate a modului de utilizare al suprafețelor. Din acest motiv sunt prevăzute și mai multe zone mixte. Odată cu construirea aeroportului Ghimbav și a autostrăzii București-Borș procesul de dezvoltare se va muta spre zona de nord-vest a orașului. Acest lucru va influența și modul de utilizare al terenurilor din zona de interes, prevăzute în PUG 2011.”¹⁸

NOTĂ: informațiile din Planul Urbanistic General care a fost pus la dispoziție elaboratorilor studiului sunt datate 2010 și nu corespund cu datele bilanțului de mai sus. De exemplu, „zona spații verzi” are în *Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Brașov 2030*, la pagina 12, valoarea de 3.694,71 ha (31,02%)¹⁹, iar în planșa REGLEMENTĂRI ZONIFICARE FUNCȚIONALĂ, zona spațiilor verzi este de 21101068,15 mp (adică 2110,1 ha, ceea ce corespunde unui procent de 23,65% din teritoriu)²⁰

„ Documente de bază în procesul de planificare

Conceptul de dezvoltare durabilă necesită răspunsuri la provocările prezentului pentru a asigura astfel viitorul următoarelor generații. Aderarea României la Uniunea Europeană implică atât preluarea aquis-ului comunitar cât și a conceptelor și regulamentelor de bază privind dezvoltarea Uniunii Europene. Principiile pentru dezvoltarea durabilă a Uniunii Europene au la bază patru obiective:

1. Protecția mediului și a climei
2. Egalitate și coeziune socială
3. Prosperitate economică
4. Colaborare internațională

¹⁸ SDDMBv 2030, <https://www.brasovcity.ro/file-zone/strategii/Strategia%20de%20Dezvoltare%20Durabila%20Brasov%202030/Strategia-dezvoltare/Strategia%20de%20dezvoltare%20a%20Municipiului%20Brasov.pdf>, paginile 12-13

¹⁹ <https://www.brasovcity.ro/file-zone/strategii/Strategia%20de%20Dezvoltare%20Durabila%20Brasov%202030/Strategia-dezvoltare/Strategia%20de%20dezvoltare%20a%20Municipiului%20Brasov.pdf>, pagina 13

²⁰ https://www.brasovcity.ro/file-zone/urbanism/pug/Plansa_reglementari_urbanistice_Actualizare_PUG_Bv.pdf

În contextul dezvoltării urbane integrate și a efectelor sale regionale, următoarele documente sunt de o importanță majoră pentru atingerea obiectivelor:

Principii directe pentru o politică de dezvoltare spațială a Uniunii Europene și a țărilor candidate, adoptată la conferința informală a miniștrilor responsabili cu amenajarea teritoriului Uniunii Europene – „**Schema de Dezvoltare a Spațiului Comunitar**” (ESDP) – Potsdam, 10-11 mai 1999;

Principii de dezvoltare spațială europeană, adoptate la conferința europeană a miniștrilor responsabili cu amenajarea teritoriului – CEMAT, Hanovra 2000, cu titlul „**Principii Directoare pentru Dezvoltarea Teritorială Durabilă a Continentului European**”;

Strategia Lisabona/Goteborg, adoptată în anul 2004, având ca scop convergența strategiilor țărilor din Uniunea Europeană în vederea creșterii coeziunii la scara UE prin acțiuni interconectate și mutații structurale în cinci domenii importante: societatea cunoașterii, piața internă, climatul afacerilor, piața muncii și mediu

Agenda Teritorială a Uniunii Europene – Spre o Europă mai competitivă și durabilă a regiunilor diverse, document adoptat cu ocazia reuniunii ministeriale informale privind dezvoltarea urbană și coeziunea teritorială de la Leipzig, 24-25 mai 2007;

Carta de la Leipzig pentru orașe europene durabile - document care promovează: folosirea mai frecventă a abordărilor integrate în dezvoltarea urbană; crearea și asigurarea unor spații publice de bună calitate; modernizarea rețelelor de infrastructură și creșterea eficienței energetice; acordarea unei atenții speciale pentru zonele defavorizate în contextul orașului ca un tot unitar; consolidarea economiei locale și a politicii locale legată de piața forței de muncă;

Carta municipiilor și orașelor europene pentru durabilitate (**Carta Aalborg**) prin care sunt promovate aspecte ce țin de strategiile locale pentru durabilitate, durabilitatea ca proces creator de echilibrare la nivel local, economia urbană pentru durabilitate, modele de utilizare durabilă a terenurilor, modele de mobilitate urbană durabilă, responsabilitatea pentru clima globală, autonomia locală ca o condiție pentru dezvoltare, cetățenii ca factori principali și implicarea comunității, instrumente și metode de management urban pentru durabilitate.

Din punct de vedere al dezvoltării naționale și în vederea implementării master-planurilor europene sunt semnificative următoarele:

Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă a României – Orizonturi 2013 – 2020 – 2030,

Planul Național de Dezvoltare (PND)

Cadrul Strategic Național de Referință (CSNR)

Planul Național de Acțiune pentru Protecția Mediului – 2008. Obiectivul strategic general al protecției mediului îl constituie îmbunătățirea calității vieții în România prin asigurarea unui mediu curat, care să contribuie la creșterea nivelului de viață al populației, îmbunătățirea calității mediului, conservarea și ameliorarea stării patrimoniului natural de care România beneficiază. Planul național privind strategia adoptată în problema mediului înconjurător, identifică protecția calității apelor ca obiectiv major, urmată de protecția calității aerului. Planul indică acordarea priorității măsurilor ce vor diminua poluările locale grave ce pot afecta mediul și/sau sănătatea populației.

Strategia Națională în Domeniul Eficienței Energetice

Planul Național de Gestiune a Deșeurilor, aprobat prin HG 1470/2004

Planuri naționale și regionale sunt puse în aplicare prin intermediul documentelor de planificare ale județului Brașov, ale zonei metropolitane și ale Municipiului Brașov.

Strategia de Dezvoltare a Județului Brașov: Orizonturi 2013-2020-2030. Strategia identifică direcțiile de acțiune, obiectivele de dezvoltare clare și măsurabile, stabilește prioritățile și implementează soluții pentru nevoile sociale, economice și de mediu cu care se confruntă comunitatea actuală respectând principiul dezvoltării durabile. Prin analize, dezbateri, cursuri de formare, proiectul contribuie la îmbunătățirea și eficientizarea cadrului instituțional de luare a deciziilor în administrația brașoveană.

Cadrul de Strategie și Planul de Implementare pentru un Turism Durabil în Județul Brașov.

Este un document ce are ca obiectiv realizarea și practicarea unui turism durabil în județul Brașov, prin valorificarea resurselor naturale deosebite, a ariilor protejate, a agroturismului, îmbunătățirea serviciilor în domeniul turismului, crearea unor noi locuri de muncă, astfel încât toate acestea să ducă la atingerea obiectivului prin care se dorește ca Brașovul să devină o destinație turistică internațională.

Sistem de Management Integrat al Deșeurilor Solide în Județul Brașov – Planul de investiții pe termen lung. Face parte din Programul Operațional Sectorial MEDIU 2007–2013 care continuă programele de dezvoltare a infrastructurii de mediu la nivel național care au fost inițiate în cadrul asistenței de pre-aderare, în particular PHARE și ISPA. În plus față de dezvoltarea infrastructurii, prin intermediul POS Mediu se urmărește stabilirea structurilor eficiente de management al serviciilor relevante din punct de vedere al protecției mediului. De asemenea, prioritățile POS Mediu includ intervenții în domenii mai puțin abordate până în prezent, precum eficientizarea sistemelor de încălzire urbane, prevenirea riscurilor, reconstrucția ecologică sau implementarea planurilor de management Natura 2000. Obiectivul global al POS Mediu îl constituie protecția și îmbunătățirea calității mediului și a standardelor de viață în România, urmărindu-se conformarea cu prevederile acquis-ului de mediu.

Agenda Locala 21 a Municipiului Brașov. Agenda Locala 21 este un plan local de dezvoltare durabilă și a fost implementat prin Programul de Dezvoltare al Națiunilor Unite în România. Prin acest program se urmărește identificarea problemelor de natură economică, socială și de mediu existente, formularea unor obiective și concretizarea lor într-o strategie. Agenda Locala 21 își propune să facă din Brașov „cel mai dezvoltat și civilizată oraș din România”, iar obiectivul este definirea Brașovului ca oraș comunitar, caracterizat printr-o puternică clasă de mijloc, în conformitate cu tradiția sa istorică și ale cărui politici publice sunt compatibile cu principiile dezvoltării durabile.

Planul Local de Acțiune pentru Mediu Brașov (PLAM), este un document strategic și a fost implementat prin programul PHARE «Implementarea Aquis-ului de Mediu» PHARE RO 006.14.03. Acest plan împreună cu strategia pentru dezvoltarea durabilă a orașului Brașov, elaborată în 2004/2005 prin intermediul programului Agenda Locala 21, oferă acum o bază necesară pentru a elabora Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Brașov precum și pentru a asigura absorbția fondurilor europene existente. Acesta are ca obiective majore:

- Îmbunătățirea condițiilor de mediu;
- Promovarea conștientizării publicului privind responsabilitățile pentru protecția mediului;
- Întărirea capacității autorităților locale și a ONG-urilor;
- Promovarea parteneriatului între cetățeni, autoritățile locale, ONG-uri și sectorul privat;
- Identificarea, evaluarea și selectarea priorităților de mediu pentru care este necesar a se acționa.”²¹

NOTĂ: documentele strategice menționate tratează aspectele dezvoltării durabile, problematicile de mediu, a ariilor protejate, eficienței energetice, coeziune teritorială și responsabilitate pentru clima globală.

„Biodiversitatea/Arii protejate

Particularitățile reliefului, climei și solului imprimă vegetației o serie de caracteristici locale. Față de bogăția forestieră din trecut, astăzi șesul depresionar este aproape total (Quercus robur) și gorun, favorizând dezvoltarea pajiștilor. Acestea sunt alcătuite din păiușca (Festuca pseudovina),

²¹ SDDMBv 2030, <https://www.brasovcity.ro/file-zone/strategii/Strategia%20de%20Dezvoltare%20Durabila%20Brasov%202030/Strategia-dezvoltare/Strategia%20de%20dezvoltare%20a%20Municipiului%20Brasov.pdf>, paginile 16-21, extras

țepoșica (*Nardus stricta*), pieptănarița (*Cynosurus cristatus*) și păiușul (*Festuca pratensis*). Pădurea de amestec – molid, brad și fag, acoperă o suprafață destul de întinsă din înălțimile mijlocii ce coboară către șesul depresionar al Bârsei.

Zonele verzi din municipiul Brașov, în suprafață de 305,80 ha sunt constituite din:

- 6 parcuri (Tractorul, Titulescu, Dima, etc.) în suprafață de 20,30 ha;
- 4 scuaruri (Eroilor, Teatru, Berzei, Lacurilor) în suprafață de 10,80 ha;
- 4 zone de agrement (Lacul Noua, Valea Cetății-Iepure, Pietrele lui Solomon, Poiana Brașov) în suprafață de 25 ha ;
- 2 păduri parc (Tâmpa și Warthe) în suprafață de 23 ha;
- zonele verzi din cartierele de locuit, în suprafață de cca. 216 ha;
- zonele verzi stradale de cca. 10,70 ha.

Zona de extindere masivă (realizarea marilor cartiere de blocuri de locuințe cu densități mari), este lipsită de contact direct cu masivele muntoase, necesitând noi suprafețe de spațiu verde. De asemenea, luând în considerare obiceiul locuitorilor zonei de a merge „la iarbă verde” în zonele periferice pentru evitarea degradării și poluării mediului se impune amenajarea zonelor frecventate, cu coșuri de gunoi, vetre din piatră pentru grătare, eventual surse de apă și wc-uri ecologice. Planificarea reabilitării infrastructurii și a construirii de dotări noi trebuie să constituie o preocupare prioritară în condițiile în care Brașovul își propune să candideze la organizarea unor competiții sportive de anvergură.

În vederea respectării Legii 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților și a Ordinului 1549/2008 privind aprobarea normelor tehnice pentru elaborarea Registrului Local al Spațiilor Verzi s-a constituit o comisie în baza dispoziției Primarului Municipiului Brașov, Nr.5252/14.06.2010 pentru stabilirea spațiilor verzi ale domeniului public și privat din municipiul Brașov. În urma analizei s-a constatat că suprafața de spații verzi este de 810,30 ha, ceea ce reprezintă 27,94 m² spațiu verde/locuitor.”

NOTĂ: informațiile din Planul Urbanistic General care a fost pus la dispoziție elaboratorilor studiului sunt datate 2010 și nu corespund cu datele bilanțului de mai sus. De exemplu, „zonele verzi din Municipiul Brașov” are în *Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Brașov 2030*, la pagina 191, denumită suprafața de 305,80 ha, respectiv 810,30 ha²², diferite față de valoarea de 3.694,71 ha (31,02%) menționată la pagina 12²³, pe când în *REGLEMENTĂRI ZONIFICARE FUNCȚIONALĂ*, zona spațiilor verzi este de 21101068,15 mp (adică 2110,1 ha, ceea ce corespunde unui procent de 23,65% din teritoriu)²⁴. De asemenea, sunt definite ca parcuri (spațiu verde cu suprafața de minimum 1 hectar, conform Legii 24/2007) spații verzi cum este „Dima”, - care are suprafață mai mică de 10000mp, respectiv pădurile parc (Tâmpa și Warthe), care sunt încadrate în PUG (2010) la V1c - Subzona spațiilor verzi publice -SPAȚII PLANTATE PROTEJATE, REZERVAȚII NATURALE ȘI PEISAGISTICE. Astfel, coroborând diferitele informații din Strategie cu Planului Urbanistic General și legislația în vigoare, pe lângă multele componente valoroase ale studiului, nu se poate confirma și suprafața spațiului verde / locuitor.

²² <https://www.brasovcity.ro/file-zone/strategii/Strategia%20de%20Dezvoltare%20Durabila%20Brasov%202030/Strategia-dezvoltare/Strategia%20de%20dezvoltare%20a%20Municipiului%20Brasov.pdf>, pagina 191

²³ <https://www.brasovcity.ro/file-zone/strategii/Strategia%20de%20Dezvoltare%20Durabila%20Brasov%202030/Strategia-dezvoltare/Strategia%20de%20dezvoltare%20a%20Municipiului%20Brasov.pdf>, pagina 12

²⁴ https://www.brasovcity.ro/file-zone/urbanism/pug/Plansa_reglementari_urbanistice_Actualizare_PUG_Bv.pdf

2.4. Legislație

În realizarea prezentului material, au fost considerate următoarele acte:

- Legea 24/2007, privind Reglementarea și administrarea spațiilor verzi din zonele urbane, modificată și completată prin Legea 313 din 12 octombrie 2009
- Ordinul nr. 1549/2008 privind aprobarea Normelor tehnice pentru elaborarea Registrului local al spațiilor verzi din intravilanul localităților
- OUG 114/2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului
- Hotărârea Guvernului Nr 525 / 1996, pentru aprobarea Regulamentului general de urbanism
- Legea 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local
- Hotărârea nr. 53/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local
- Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică
- Hotărârea nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice
- Ordonanța de urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ
- *Legea 350 / 2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul*, respectiv Ordinul nr. 233/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001
- Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996
- Legea nr. 451/2002 pentru ratificarea Convenției europene a peisajului, adoptată la Florența (2000)

Bibliografie / Webografie:

- Cursului de *Peisagistică*, arhitect Vasile Mitrea
- http://www.asop.org.ro/lan-net/documente/LAN-NET_Ghid_2017_web.pdf
- <https://www.brasovcity.ro/>

3. ANALIZA NECESITĂȚII ȘI A OPORTUNITĂȚII

3.1. Necesitatea

Calitățile spațiilor verzi sunt recunoscute de atât prin însușirile lor, dar și prin efectele și atributele acestora, conform Cursului de *Peisagistică* a domnului arhitect Vasile Mitrea:

- Atributul sanogenetic se realizează prin:
 - Îmbunătățirea microclimatului, nu doar prin producerea de oxigen și consumarea CO₂, dar și prin generarea de ionilor negativi (cu efect pozitiv asupra stării psihice, stimulează metabolismul unor compuși cu înalt conținut energetic, facilitează asimilarea potasiului și a fierului, accelerează oxidarea serotoninei; produce ozon, având efect dezodorizant; influențează temperatura prin reducerea căldurii în timpul verii, respectiv iarna: prin procesul de putrefacție a frunzelor căzute la sol poate menține o temperatură mai ridicată cu câteva grade; menține un nivel optim al gradului de umiditate și diminuează viteza vânturilor
 - Îmbunătățirea stării psihice – prin efectele pozitive datorate oxigenului și ozonului, vegetația - prin atributele sale formale, cromatice, olfactive - poate contribui la starea de calm, satisfacție, favorizează meditația și reveria, îndepărtează stările astenice
 - Reduce gradul de poluare a aerului cu pulberi și gaze, diminuează poloarea sonoră
 - Efectuează o epuraree microbiană
- Atributul recreativ (activ sau pasiv): spațiile verzi oferă cel mai bun cadru pentru petrecerea timpului liber prin destindere, promenadă, divertisment, formarea și menținerea condiției fizice
- Atributul decorativ: natura înglobată în oraș ca „peisaj cultural” devine o componentă a urbanului: prin sistematizări verticale, compoziții peisagere, cromatice – spațiile verzi se pot constitui ca repere
- Atributul urbanistic – spațiile verzi, ca o componentă organică a orașului, sunt implicate în multe activități urbane – direct sau indirect, - deci fac „urbanism”. Spațiile verzi participă la umanizarea cadrului construit, determică calitățile ambiantului, mediază scară orașului, delimitează zone, susține perspective, pune în valoare clădiri/complexe semnificative, obiecte de arhitectură și artă; pot introduce unitatea, pot asigura

continuitatea, elimină monotonia, maschează sau atenuază deficiențe ale compoziției urbane; pot agrementa un spațiu de tranziție

- Atributul utilitar-economic: în gestionarea și dezvoltarea zonelor urbane, prin reglarea unor problematici hidro-geologice (inundații, asanări, fixarea terenurilor cu potențial de alunecare, ameliorarea solurilor neproductive), îmbunătățirea climatului; astfel, se pot facilita legături, se pot crea efecte de tampon (pentru activitățile ce pot produce noxe). Totodată, masa lemnoasă generează implicit și aport economic.
- Atributul instructiv-formativ – se referă la rolul instructiv pe care îl pot avea unele categorii de spații verzi: „grădina botanică”, „grădina zoologică”, „muzeu etnografic”, „parc dendrologic”, „parc arheologic”, „parc expoziție”. În spațiile verzi – care sunt veritabile surse de informații - se poate produce nu numai o asimilare de cunoștințe, ci și o educație – atât prin organizarea spațiului, dotarea lui, dar și datorită relațiilor / condițiilor ce se nasc prin participarea mai multor indivizi la actul recreării: astfel, se poate crește și gradul de civism în comportament. Bazele, complexele și parcurile sportive facilitează formarea sportivilor de performanță, dar se constituie și ca spații pentru educația fizică și intelectuală.
- Atributul științific – este îndeplinit de grădinile botanice, parcurile dendrologice, rezervațiile naturale, dar și de parcurile etnografice, parcurile tehnice, expozițiile universale
- Atributul social: orice peisaj amenajat devine și un loc de întâlnire și proliferază contactele sociale. După piață și stradă, parcul și grădina (cu referire la cele publice) sunt spații care pot determina atitudini colective

3.2. Oportunitatea

Oportunitatea înființării de parcuri survine în primul rând în situația unor operațiuni urbane care să rezolve:

- Aspecte esențiale ce țin de calitatea vieții populației (avantajele parcurilor și a spațiilor verzi);
- Funcționalizarea spațiilor urbane neconstruite, care în prezent sunt nefolosite;
- Rezervarea strategică a terenurilor cu adresabilitate preconizată mare, care să găzduiască în primul rând parcuri, apoi diverse investiții publice;
- Aplicarea principiilor sinergiei sistemice pe toate palierele edilitare, funcționale, ecologice;
- Folosirea eficientă a spațiilor interstițiale.

De asemenea, oportunitățile care vor surveni în urma implementării direcțiilor prezentului studiu sunt de considerat pentru creșterea calității vieții urbane. Acestea se referă la dezvoltarea complexă și multilaterală a Municipiului Brașov. Necesitatea și oportunitatea, în plus, sunt determinate de dorința de a crește calitatea mediului ambiant în care trăiesc și își desfășoară activitatea locuitorii. Realizarea investițiilor în spațiile verzi – în general și în parcuri – în mod special va conduce la:

- sporirea gradului de confort și va oferi oportunitatea petrecerii timpului liber într-un mod civilizată și agreabil;
- susține dezvoltarea economică: zonele verzi susțin dezvoltarea economică prin creșterea valorile proprietăților și crearea de zone urbane care să atragă noi rezidenți și implicit investiții, și să faciliteze sustenabilitatea economică. Complexele sportive din parcurile specializate, care pot găzdui evenimente sportive sau culturale atrag fonduri de turism pentru comunitate, deoarece generează noți de cazare, precum și sprijin pentru restaurante, magazine, benzinării, aeroporturi, muzee, etc.
- îmbunătățirea estetică a orașului: **Spațiile verzi îmbunătățesc imaginea orașelor**, făcându-le mai atractive

Implementarea proiectului este oportună pentru ca o dată cu el se ameliorează situația existentă la nivelul Municipiului Brașov prin:

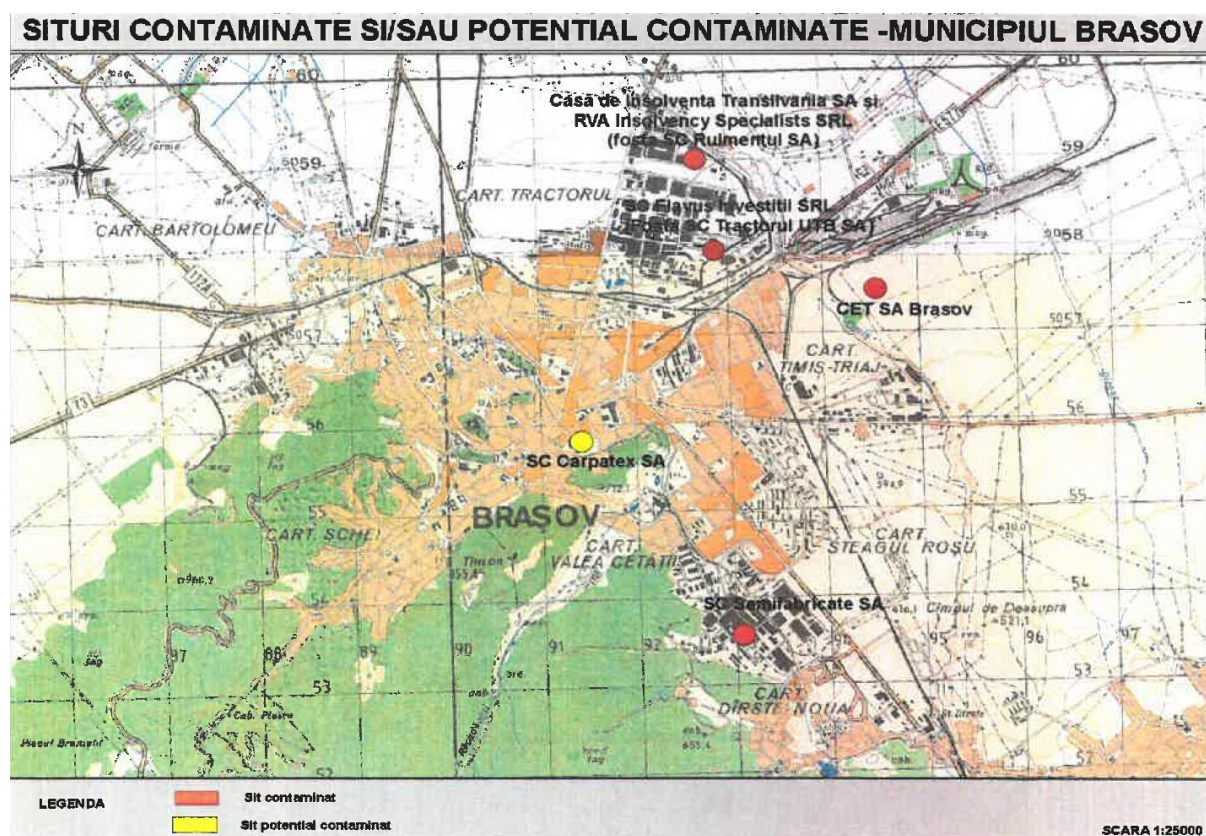
- Recuperarea și amenajarea suprafețelor ca zone de agrement și petrecere a timpului liber pentru comunitate.
- Ameliorarea imaginii urbane, creșterea biodiversității, dezvoltarea legăturilor și deplasărilor pietonale, realizarea unor zone de recreere atractive.
- Îmbunătățirea factorilor ecologici și ambientali, reducerea emisiilor de CO₂.
- Armonizarea și integrarea în peisaj a propunerilor arhitecturale.
- Diminuarea insulelor de căldură urbană.
- Mai puțină poluare a aerului.
- Mai puțină poluare fonică.
- Crearea de perdele vegetale de protecție contra noxelor provenite de la traficul intens rutier, fabrici și protecție fonică împotriva traficului rutier, a celui feroviar, prin absorbția zgomotului.
- Creșterea valorii estetice a zonei.
- Încurajarea mixturii funcționale, creșterea complexității sistemice și diminuarea efectelor segregărilor urbane
- Ameliorarea necesarului de spații verzi raportat la numărul de locuitori (Organizației Mondiale a Sănătății recomandă un nivel de 50 de metri pătrați/cap locuitor, Uniunea Europeană recomandă un minimum de 26 de metri pătrați de spațiu verde/cap de locuitor. Ordonanța de urgență nr. 114/2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului- un „minimum de 26 de metri pătrați de spațiu verde/cap de locuitor”,¹¹.

¹¹ Ordonanța de urgență nr. 114/2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului

Oportunitatea elaborării STUDIULUI DE OPORTUNITATE PENTRU IDENTIFICAREA DE TERENURI ADECVATE UNOR NOI AMENAJĂRI PEISAGISTICE necesare Municipiului Braşov, se fundamentează şi de la prezumţia următoare: *înfiinţarea de noi spaţii verzi, cât şi intervenţiile în peisajele de toate categoriile, reprezintă elemente dinamizatoare pentru dezvoltarea sectoarelor productive*, precum:

- Producţia şi comerţul de material vegetal, cu serviciile specifice conexe;
- Producţia şi comerţul de echipamente pentru lucrările peisagistice, cu serviciile specifice conexe;
- Producţia şi comerţul de utilaje pentru lucrările peisagistice, cu serviciile specifice conexe;
- Producţia şi comerţul materialelor de construcţii pentru lucrările peisagistice, cu serviciile conexe;
- Producerea şi comerţul mobilierului urban adecvat amenajărilor peisagistice, cu serviciile specifice conexe.

25

Identificare de terenuri – areal vizat: terenurile din perimetrul intravilanului Municipiului Braşov:

- a. Conform limitei actuale a intravilanului Municipiului Braşov, în scopul **proiectării spaţiale** la nivel de cartiere / localitate / zonă metropolitană, respectiv identificare areale deficitare în spaţii verzi amenajate cu o suprafaţă mai mare de 10.000 mp;
- b. Conform Planului de amenajare a teritoriului zonei periurbane a Municipiului Braşov – CORBORAT cu rezultatele impuse în urma finalizării Planului urbanistic general al Municipiului Braşov, respectiv coroborat cu Strategia de dezvoltare a Municipiului Braşov

²⁵ Raport de Mediu Plan Urbanistic General Municipul Braşov, Străinescu Elena, SM Consulting, iulie 2010

4. ANALIZA SITUAȚIEI ACTUALE

4.1. Analiză ecologică

Identificarea de terenuri pentru amenajarea de parcuri este oportună pentru că ajută la crearea unei viziuni, a unei imagini de ansamblu asupra teritoriului Municipiului Brașov necesare în procesul de reorganizarea structurală, de regenerare urbană, de infrastructură verde, de realizare a unei strategii verzi.

Modul de dezvoltare a mediului construit în ultimii ani nu a fost unul ce se armonizează cu componentele ecologice, ci unul ce creează bariere și fragmentare în cadrul peisajului deschis, fiind un mod de dezvoltare ce poate crea probleme între relațiile celor două medii pe termen lung.

În organizarea orașului, diversele dotări concepute în urmă cu peste 50 de ani sunt uzate atât moral cât și fizic. Acest necesar de dotări (grădinițe, școli, licee) era determinat în funcție de numărul populației preconizate în acea perioadă, normat la un anumit standard al vremii ce în prezent nu mai este considerat că ar produce un confort urban deosebit. Un alt aspect problematic este cel al necesarului de parcuri, zone verzi sub care a fost conceput mediul construit, care acum sunt insuficiente.

Mediul urban este prin esență social - rezultatul unei continue negocieri între om și loc, între spațiul privat și spațiul public, între interesele particulare ale indivizilor și interesul colectiv, al comunității. Deși prevederile legislative urbanistice impun interesul general și grija față de ansamblul urban ca prioritar, nu de puține ori interesele particulare și de grup reușesc să prevaleze. Este una dintre cauzele caracterului uneori haotic al deciziilor la nivel local și al unora dintre disfuncționalitățile urbane.

Stabilirea limitei creșterii urbane – are rol de a limita extinderile necontrolate ale mediului construit peste diversele spații libere ale peisajului deschis ce furnizează beneficii ecologice zonei. Există o tendință permanentă de “a completa” spațiile rămase libere ce se deschid spre exteriorul localităților cu diverse noi intervenții, care nu fac decât să ocupe nejustificat aceste spații cu diverse implicații negative atât la nivel ecologic cât și social. Această limită se stabilește în funcție de limita de protecție a resurselor naturale semnificative.

Limita creșterii urbane poate fi marcată prin:

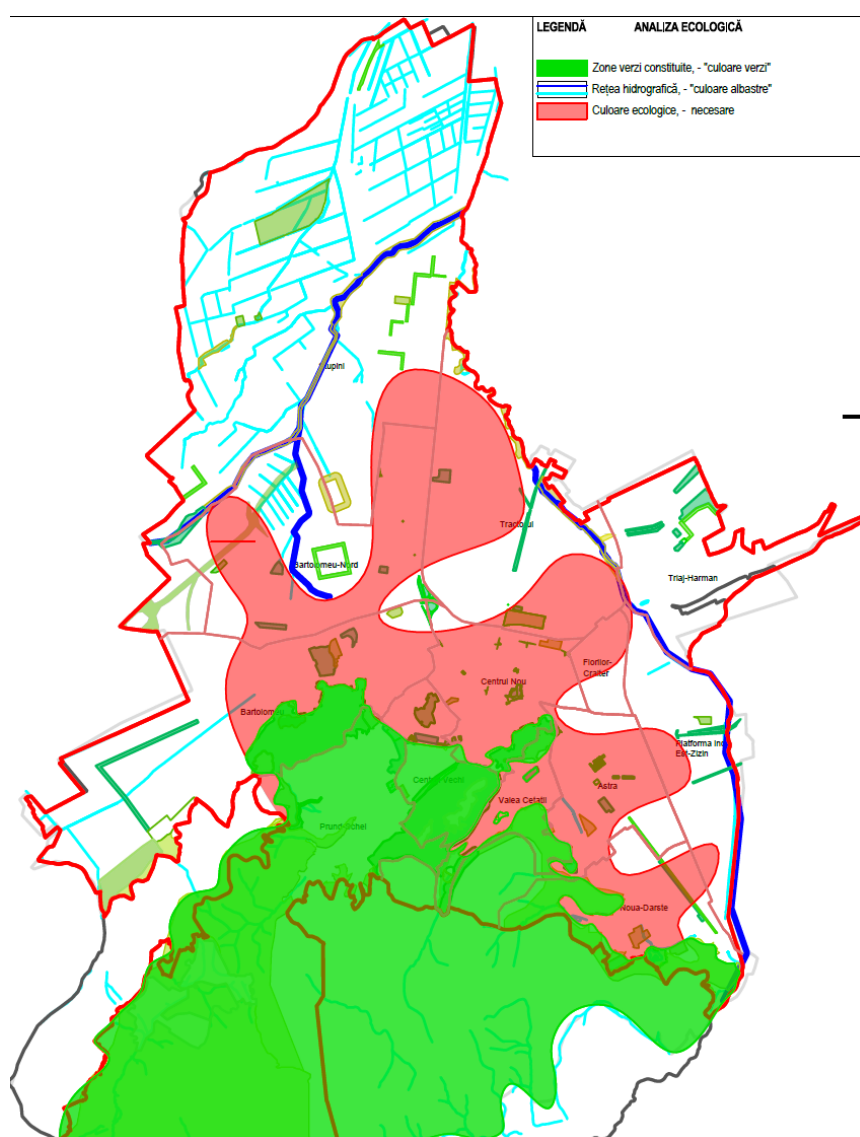
- organizarea de centuri verzi în jurul dezvoltărilor mediului construit al localităților sau prin organizarea acestor spații libere sub forma de spații verzi publice, cu funcțiuni complementare nevoilor locuitorilor zonei;

- cursurile de apă, habitatul riveran, pantele și alte elemente sensibile ale cadrului natural sunt prevăzute a fi conservate ca facilități ale spațiului deschis și încorporate în cadrul mediului construit sub formă de spațiu public verde cu diferite utilizări;

Sistemul verde (culoarele verzi și albastre) se poate configura pe baza sistemului hidrografic existent în zonă (zona Stupini) organizat juridic sub formă de spațiu verde public (parcuri cu diferite activități, grădini urbane, trasee pietonale sau trasee velo).

Acesta, la rândul său, se realizează cel mai bine printr-o planificare strategică a amenajării teritoriului, care permite investigarea interacțiunilor spațiale între diferite utilizări ale terenurilor într-o arie geografică extinsă (de exemplu o regiune sau un municipiu). Planificarea strategică este, de asemenea, o modalitate de a reuni diferite sectoare pentru ca acestea să decidă împreună cu privire la prioritățile locale ale utilizării terenurilor în mod transparent, integrat și cooperant.

Legătura verde necesară. Infrastructura verde. Impactul ecologic.

Componente potențiale ale unei infrastructuri verzi:

1. Elemente urbane precum parcurile verzi, care găzduiesc biodiversitatea și permit ca ecosistemele să funcționeze și să furnizeze servicii prin conectarea zonelor urbane, periurbane și rurale.
2. Caracteristicile naturale ale peisajului precum mici cursuri de apă, fâșii de păduri, garduri vii, care pot acționa în calitate de coridoare ecologice sau refugii pentru faună.

O legătură verde, o infrastructură verde, este necesară. Ea contribuie la menținerea unor servicii valoroase ale ecosistemelor. Pierderea zonelor naturale are repercusiuni care se extind dincolo de dispariția speciilor rare. Ecosistemele, care sunt stimulate de diversitatea vieții din cadrul lor, oferă societății o serie de bunuri și servicii valoroase, importante din punct de vedere economic, precum purificarea apei, fertilizarea solului, stocarea carbonului etc.

De asemenea, acestea joacă un rol central în combaterea schimbărilor climatice, protejându-ne împotriva inundațiilor și a altor efecte negative ale modificării condițiilor meteorologice. De exemplu, zonele inundabile intacte joacă un rol important în diminuarea impactului inundațiilor, prin stocarea apei și eliberarea treptată a acesteia în râuri. Pădurile acționează ca rezervoare de carbon și previn eroziunea solului. Zonele umede absorb poluanții și ameliorează calitatea aprovizionării noastre cu apă dulce.

De aceea, investițiile într-o infrastructură verde se justifică din punct de vedere economic. Adoptarea de soluții umane pentru a înlocui serviciile pe care le oferă natura în mod gratuit nu constituie numai o provocare la nivel tehnic, ci este și foarte costisitoare.

Prin urmare, unul dintre obiectivele unei infrastructuri verzi este menținerea biodiversității pentru ca acestea să poată să furnizeze în continuare servicii valoroase umanității.

Infrastructurile verzi urbane trebuie să asigure diminuarea efectelor negative ale schimbărilor climatice și ale poluării dar în același timp trebuie să asigure furnizarea permanentă de servicii ecosistemice către comunitățile urbane.

Cel mai bun mod de a dezvolta infrastructura verde constă într-o abordare integrată a administrării terenurilor și o amenajare a teritoriului strategică, făcută cu atenție.

Extinderea urbană, practicile agricole sau silvice intensive și rutele de transport prezintă obstacole semnificative și uneori de netrecut în calea circulației speciilor. De asemenea, acestea determină ca mediul în ansamblu să devină mai ostil și inaccesibil faunei.

Dinamismul ansamblurilor urbane este responsabil de vulnerabilitatea sistemului, care se manifestă ca efect al rapidității cu care se poate ajunge la stări de dezechilibru disfuncțional al acestuia. Pe fondul acestei fragilități generale, în sistemul local prin excelență antropic, așa cum este

și cel urban, componenta social-economică are un rol extrem de important, fie ca principala responsabilă pentru modificările cantitative și calitative aduse sistemului, fie prin acțiunile conștiente și avizate de amenajare rațională a teritoriului local, în scopul prevenirii sau diminuării disfuncțiilor naturale sau induse antropice.

Crearea unei infrastructuri verzi va contribui la restabilirea legăturilor între zonele naturale existente, de exemplu prin coridoare de trecere a animalelor sau alte locuri de trecere și pasaje ecologice, îmbunătățind, de asemenea, calitatea ecologică generală a mediului în ansamblu pentru ca acesta să respecte mai mult fauna și circulația animalelor sălbatice.

Cele mai importante criterii care trebuie considerate în momentul planificării unei strategii de regenerare urbană sunt:

- beneficiile în conservarea biodiversității;
- eficiența în combaterea efectelor schimbărilor climatice;
- eficiența în îmbunătățirea calității aerului.

Rolul unei infrastructuri verzi urbane trebuie orientat către ameliorarea disfuncționalităților de mediu deoarece astfel se contribuie atât direct cât și indirect la îmbunătățirea calității vieții urbane.

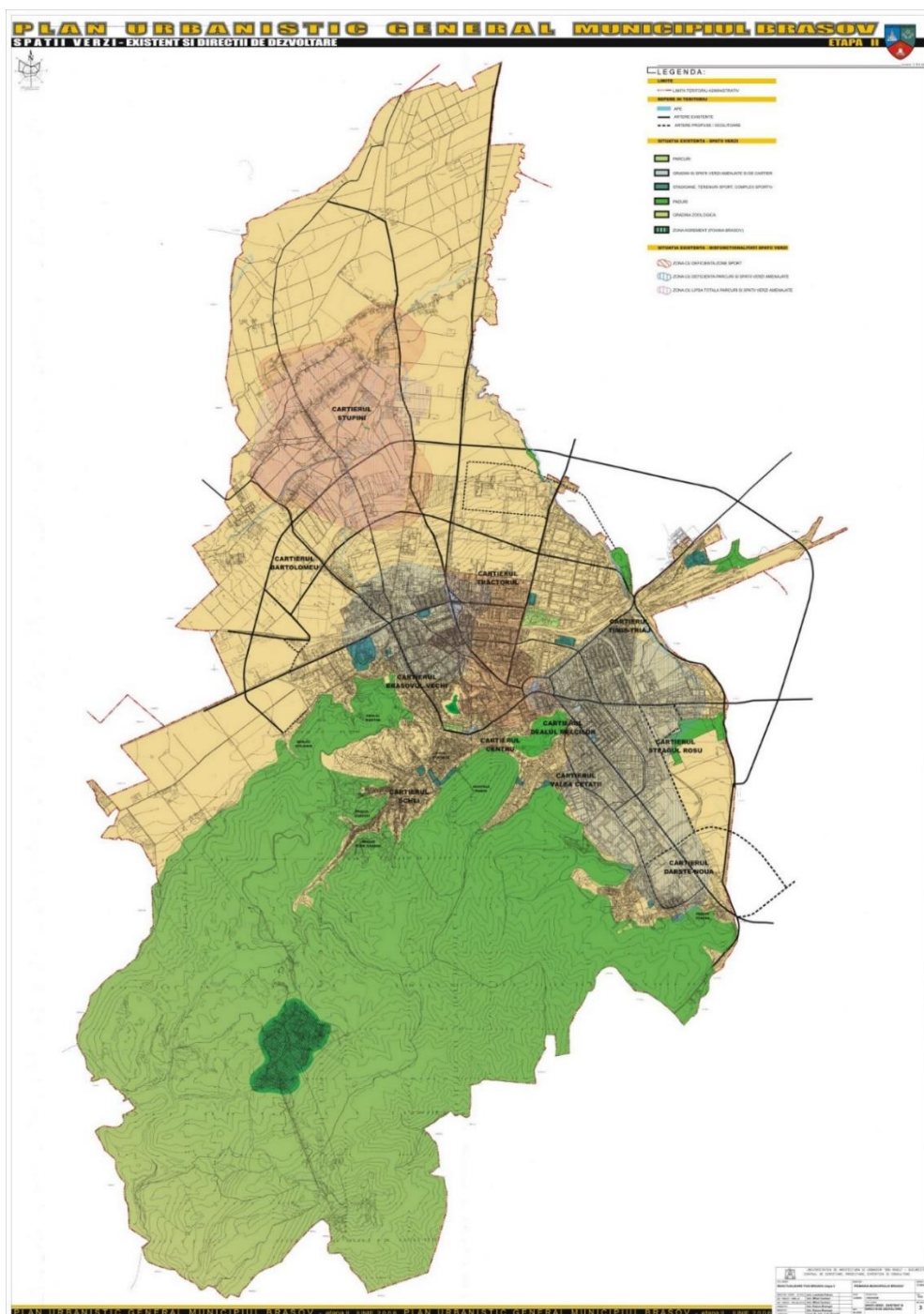
Infrastructura ecologică poate să îndeplinească diverse funcții și să aducă beneficii multiple în cadrul aceluiași teritoriu. Aceste funcții pot fi legate de mediu (de exemplu, conservarea biodiversității sau adaptarea la schimbările climatice), sociale (de exemplu, asigurarea drenării apei sau spații verzi, culoarele albastre) și economice (de exemplu, asigurarea de locuri de muncă și creșterea prețurilor proprietăților). Contrastul față de soluțiile oferite de infrastructura „gri”, care în mod normal îndeplinește o singură funcție, cum ar fi drenarea apei sau transportul, face ca infrastructura ecologică să fie o soluție interesantă deoarece are posibilitatea de a rezolva mai multe probleme în același timp.

De exemplu, infrastructura ecologică poate fi folosită pentru a reduce cantitatea de apă pluvială care se scurge în sistemele de canalizare și, în cele din urmă, în lacuri, râuri și pâraie, datorită capacității naturale de retenție și de absorbție a vegetației și a solurilor. În acest caz, printre beneficiile aduse de infrastructura ecologică s-ar putea număra creșterea sechestrării carbonului, o mai bună calitate a aerului, diminuarea insulelor de căldură urbană, habitate suplimentare pentru fauna sălbatică și spații de recreere. De asemenea, zonele verzi contribuie la îmbunătățirea peisajului istoric și cultural, oferind o identitate locurilor, precum și la înfrumusețarea zonelor urbane și periurbane în care trăiesc și muncesc oamenii. Cercetările arată că soluțiile de infrastructură ecologică sunt mai puțin costisitoare decât cele de infrastructură „gri” și oferă o gamă largă de beneficii conexe pentru economiile locale, pentru structura socială și pentru mediu în general.

Pe harta de mai jos sunt marcate **parcurile existente**, dar și **zonele cu deficiență de parcuri** și spații verzi amenajate și **zonele cu lipsă totală de parcuri** și zone verzi amenajate.

Dacă urmărim tendința și direcțiile de dezvoltare, amenajarea de parcuri în aceste zone este oportună, zonele fiind deficitare în parcuri sau anumite zone sunt lipsite în totalitate de parcuri. Aceste zone se întind pe suprafețe considerabile de teren.

Pentru identificarea de terenuri pentru înființarea de parcuri în Municipiul Brașov, au fost considerate următoarele abordări:

4.2. Conformarea spațiilor verzi existente astfel încât să corespundă criteriilor legale

Conform datelor puse la dispoziție de Primăria Municipiului Brașov, în administrarea acestuia sunt 11 parcuri și 10 scuaruri, distribuite conform tabelului de mai jos.

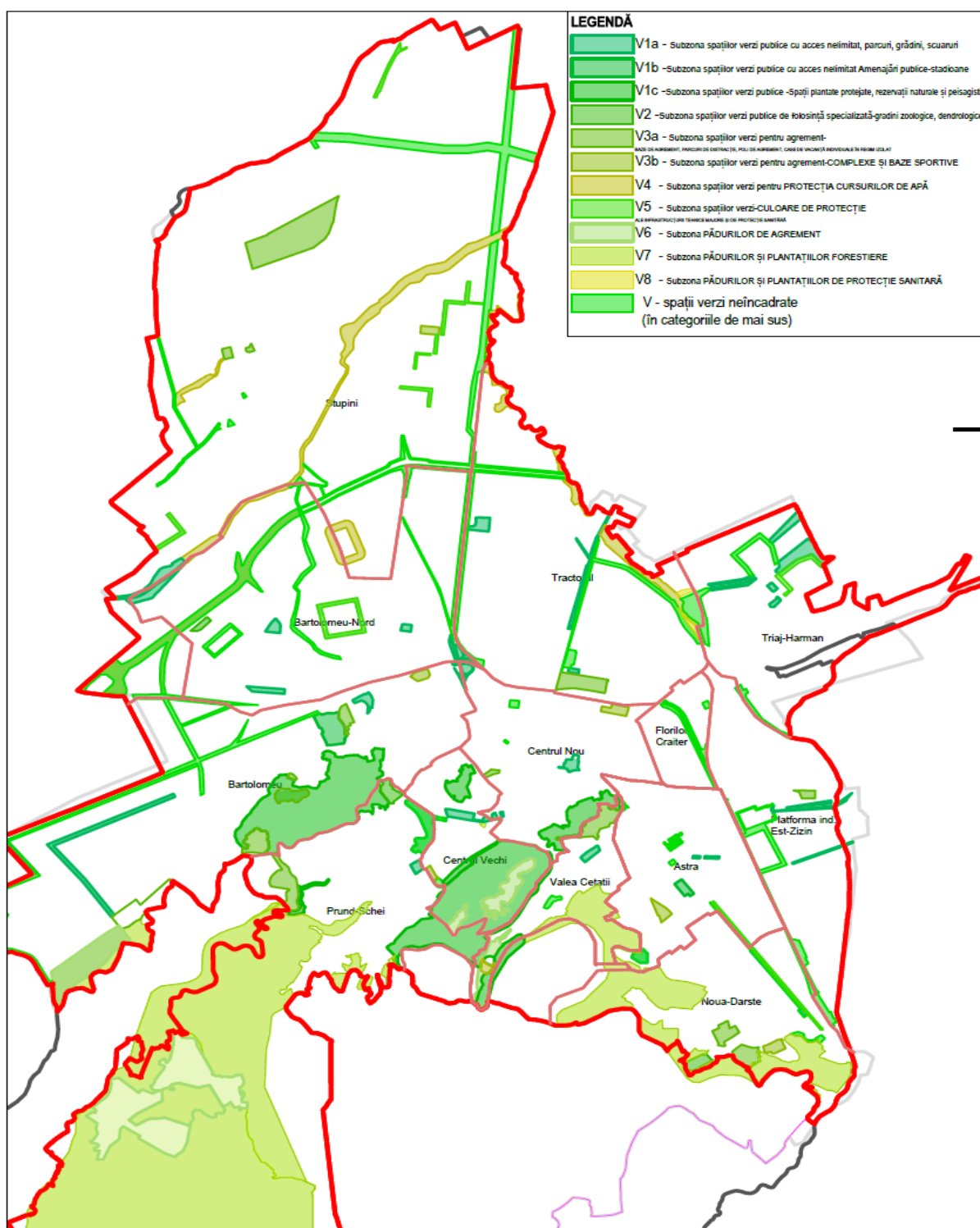
Nr crt	Denumire suprafață	S / ari	S / mp măsurat	Cartier
	Parcuri			
1	Parcul Nicolae Titulescu	305	6185	Centrul Vechi
2	Parcul Eroilor	48	1248	Centrul Vechi
3	Parc Tiberiu Brediceanu	564	8790	Centrul Vechi
4	Parcul Gheorghe Dima	74	980	Prund-Schei
5	Parcul Livada Poștei-Ina Schaeffer	206	1860	Prund-Schei
6	Parcul Magnoliei	311	300	Centrul Nou
7	Parcul Tractorul Mare	723	12458	Tractorul
8	Parcul Tractorul Mic	73	1258	Tractorul
9	Parcul Trandafirilor	240	5906	Valea Cetății
10	Parcul Ursu - Valea Cetății	137	2600	Valea Cetății
11	Parcul Noua	490	2400	Noua-Dârste
	Scuaruri			
1	Scuar Biblioteca Gh. Barițiu	1		Centrul Nou
2	Scuar Teatru - Statuia Andrei Mureșianu	45	220	Centrul Nou
3	Scuar Monumentul luptătorilor anticomunisti Bdul Eroilor	8		Centrul Vechi
4	Scuzar Griviței -Statui Horea, Cloșca și Crișan	15	94	Centrul Nou
5	Scuar Str. Dobrogei	6		Centrul Nou
6	Scuar statuie M. Eminescu (Calea Buc. -Spitalul Județean)	7	320	Astra
7	Scuar Calea București- Carpaților (Banca Carpatica)	10		Astra
8	Scuar Berzei	40	925	Astra
9	Scuar Uranus	38	2520	Astra
10	Scuar Triaj - Capăt linie 1	20		Triaj-Hărman

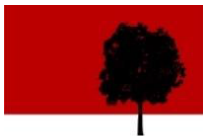
Întrucât suprafețele exprimate în tabelul de mai sus nu au o corespondență determinabilă spațial (cu informațiile care au fost puse la dispoziție pentru realizarea prezentului studiu), vom face recomandări generale în direcția suplimentării, pe cât posibil, a suprafețelor verzi.

4.3. Spațiile verzi prevăzute în Planul Urbanistic General

Documentul strategic în baza căruia se aplică în prezent reglementările spațiale are prevăzute 8 categorii de spații verzi, cu roluri diferite. Existența acestora nu poate fi confirmată în întregime, probabil din lipsa unui plan de acțiuni care să fie implementat, a schimbărilor de strategii în contextul dinamicii urbane și a condiționărilor bugetare.

4.4. Identificarea de terenuri – proprietate publică – ce pot fi amenajate ca parcuri

Conform datelor puse la dispoziție de Primăria Municipiului Brașov, localitatea dispune de 23 terenuri cu suprafață mai mare de 10000 mp. Acestea sunt amplasate în câteva mari grupuri: două în zona nordică (Stupini) și unul în zona Bartolomeu, unul în Poiana Brașov și restul aferente spațiilor verzi existente. Considerând 525 / 1996, pe acestea ar trebui luate decizii strategice, pentru a fi amplasate obiective, echipamente și dotări de utilitate publică, care să vizeze dezvoltarea urbană integrată, să prioritizeze extinderea urbană sustenabilă, pentru a asigura o funcționare optimă:

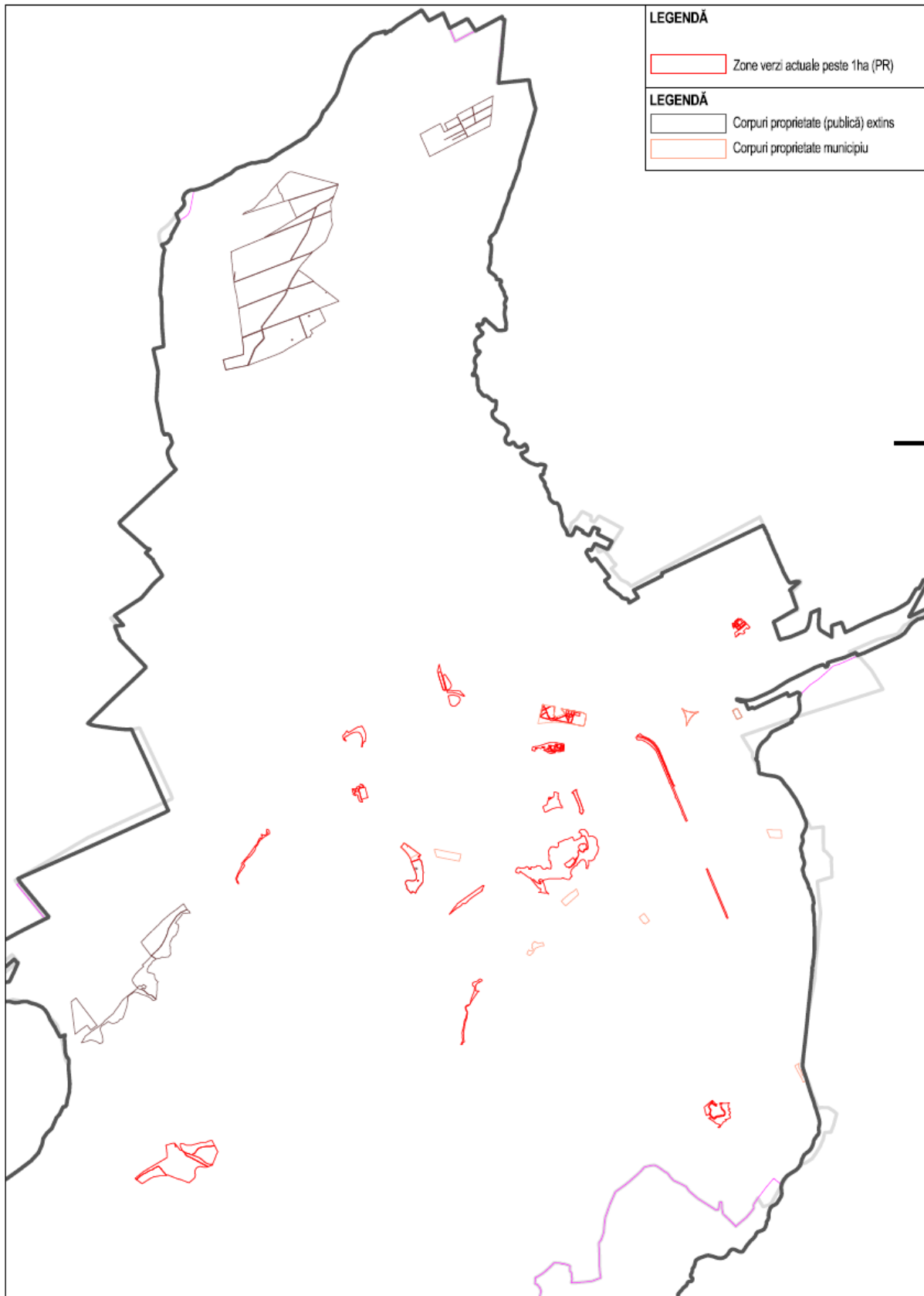
- Infrastructură educațională: creșe, grădinițe (distanță maximă de parcurs 500m), școli (distanță maximă de parcurs 1000m);
- Locuri de joacă pentru copii (în cadrul zonei de locuit, cu evitarea amplasamentelor din vecinătatea surselor de zgomote puternice și vibrații (aeroporturi, zone industriale, artere de trafic greu)
- Spații verzi (parcuri, scuaruri) cu evitarea amplasamentelor din vecinătatea surselor de zgomote puternice și vibrații (aeroporturi, zone industriale, artere de trafic greu)
- Construcții destinate sătănății
- Parcaje

Prin înființarea de parcuri pe terenurile din proprietate nefolosite, se pot rezerva strategic ample suprafețe de teren, pe care ulterior se pot înființa doar obiective de utilitate publică. Cu o cheltuială relativ redusă (în funcție de specificul fiecărei situații), se pot înființa grădini urbane (Stupini), zone pentru activități specifice, unde se pot găsi investitori

26

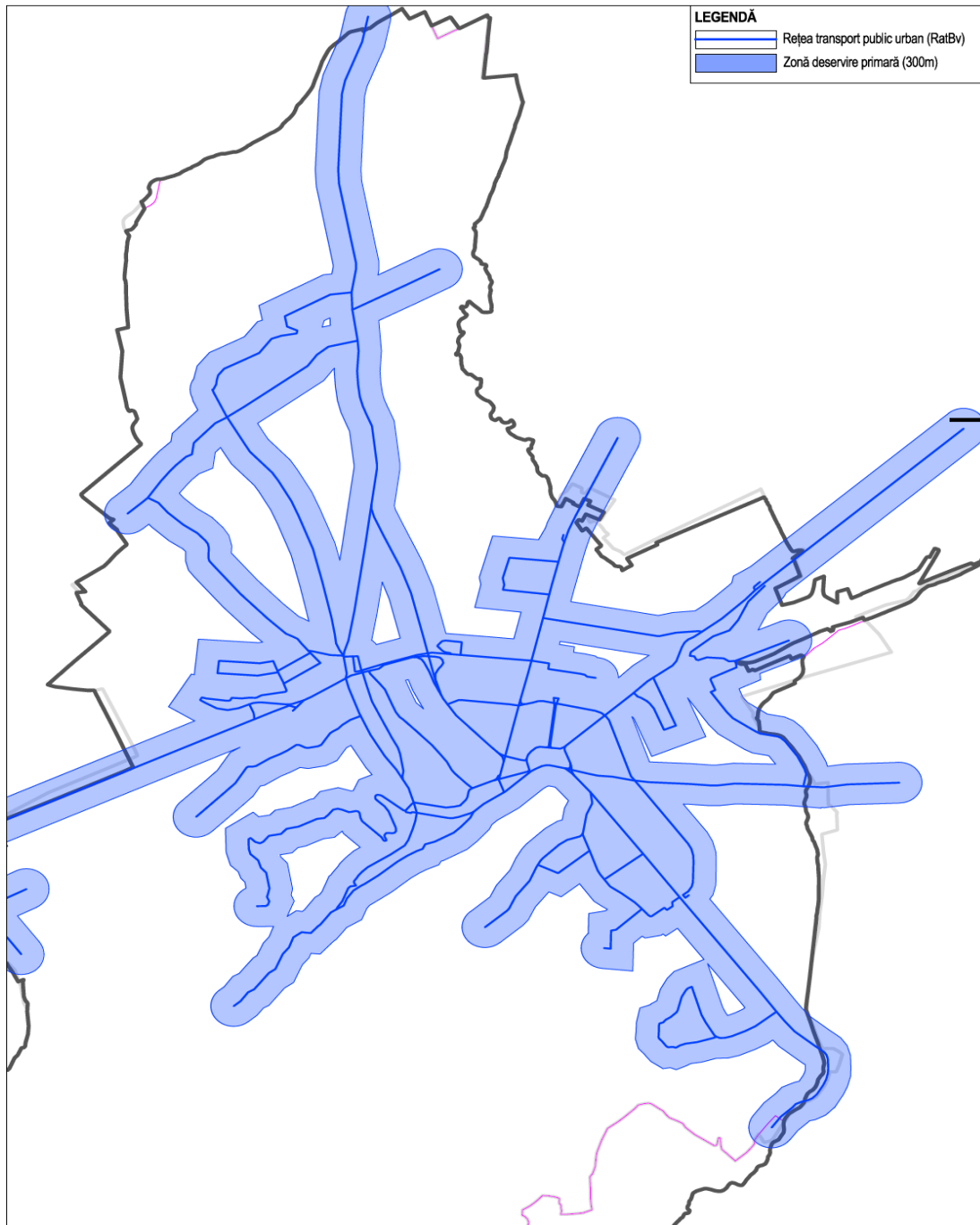
²⁶ Sursa: www.urbancultor.ro

4.5. Analiza accesibilității zonelor urbane

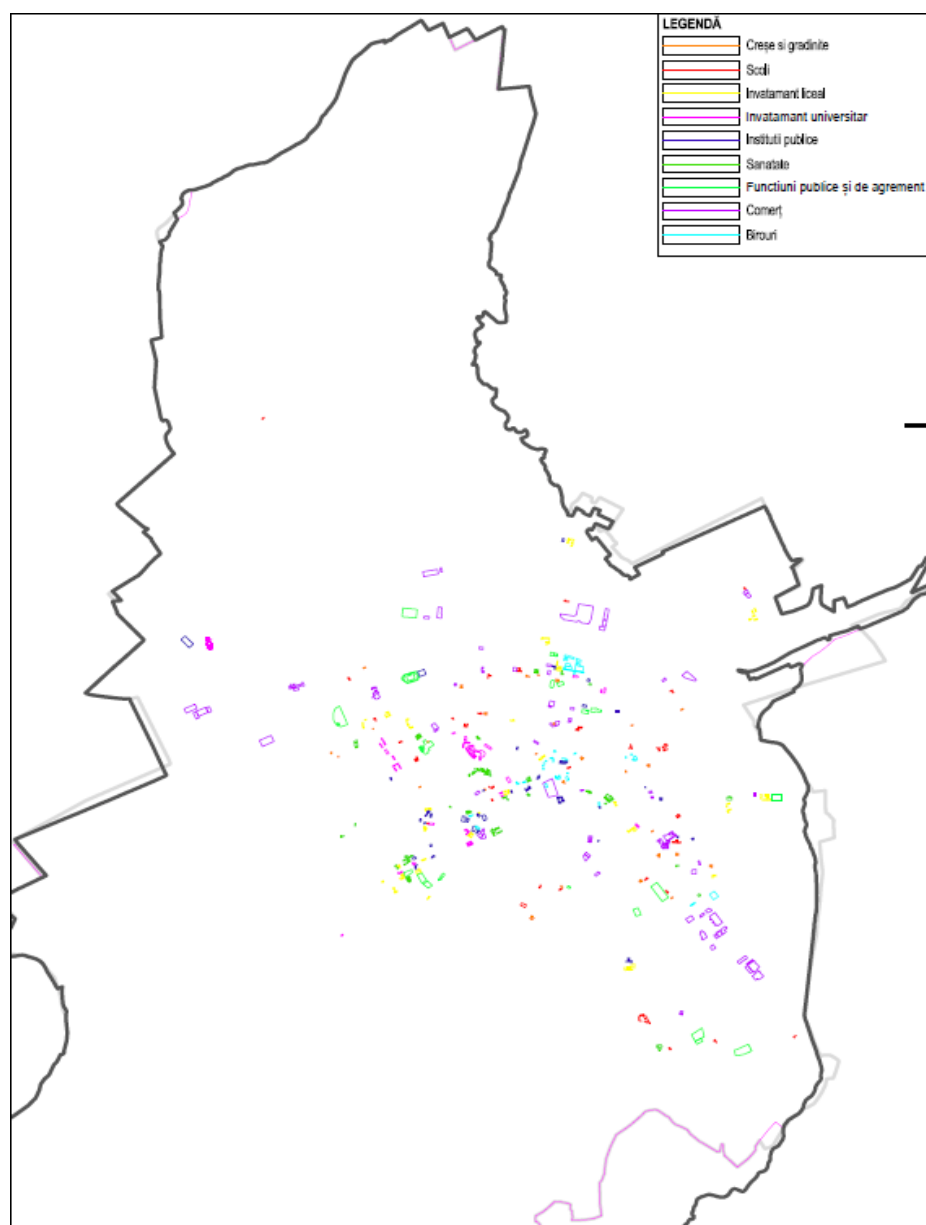
În contextul schimbării paradigmei din punct de vedere al mobilității urbane, prin care se încurajează mobilitatea lentă (mersul pe jos, bicicletă și trotinetă) și folosirea transportului public în comun, respectiv descurajarea folosirii automobilului, a fost studiată accesibilitatea zonelor din intravilan, pentru a putea prioritiza investițiile publice în vederea înființării de parcuri, pentru a avea o adresabilitate cât mai mare.

4.6. Relaționarea cu funcțiunile de interes public

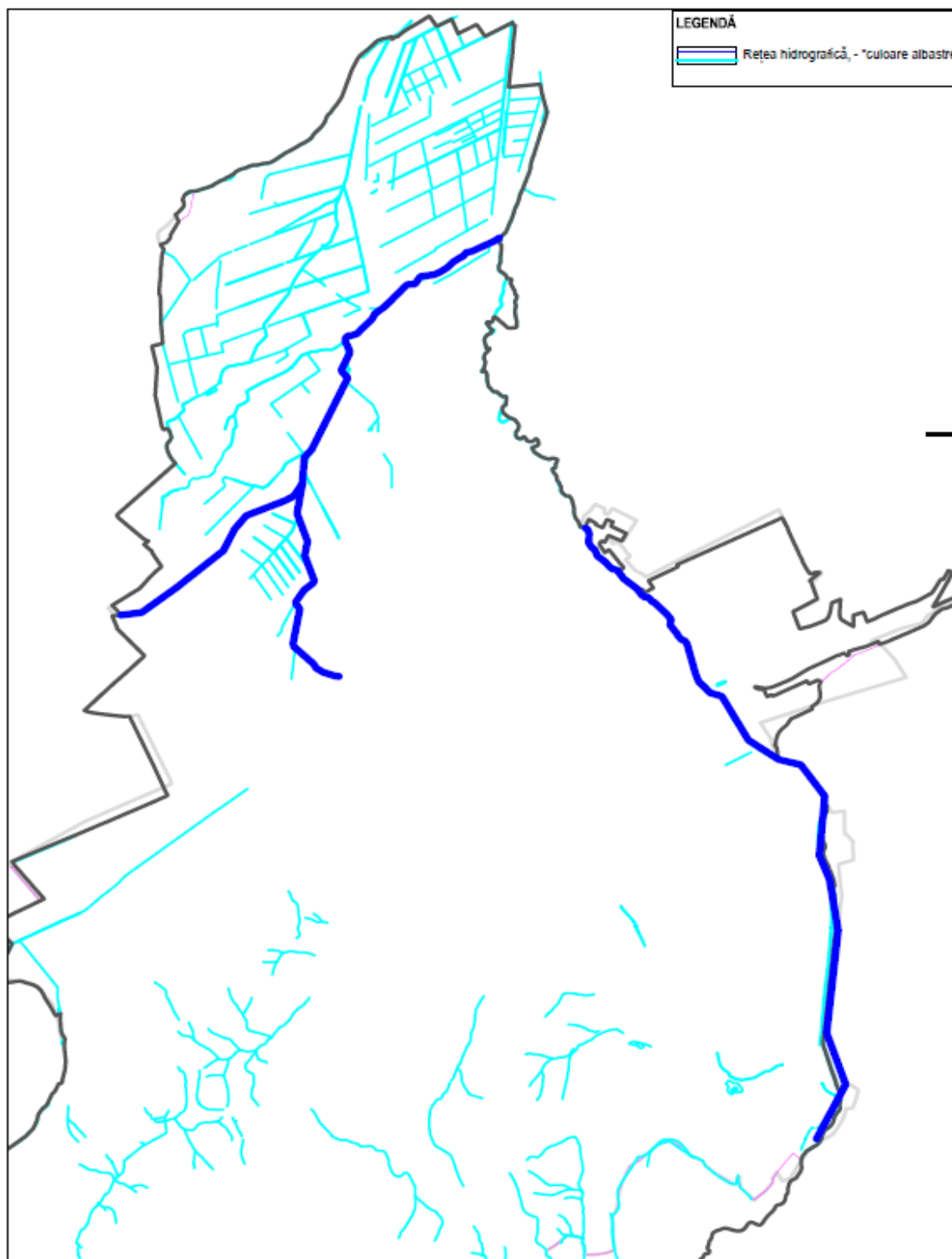
Parcurile trebuie să fie într-o relație cât mai directă cu funcțiunile de interes public, atât pentru cei care le folosesc zilnic (angajați), cât și pentru utilizatorii ocazional (părinții ce își așteaptă copii de la grădiniță, cetățeni ce așteaptă o întâlnire, pacienți care să se destindă, etc.). Se constată o concentrare a funcțiunilor publice în zona centrală și câteva direcții în care zonele rezidențiale s-au dezvoltat, dar dotările urbane nu au ținut pasul cu acestea: zona Bartolomeu Nord și alte enclave periferice. Pe lângă dotarea (parcuri, la pachet cu funcțiuni publice) zonelor în care aceste nevoi sunt acute, este recomandabilă rezervarea strategică a zonelor pentru viitoarele nuclee ale unităților de vecinătate.

4.7. Importanța elementelor de cadru natural: apele de suprafață

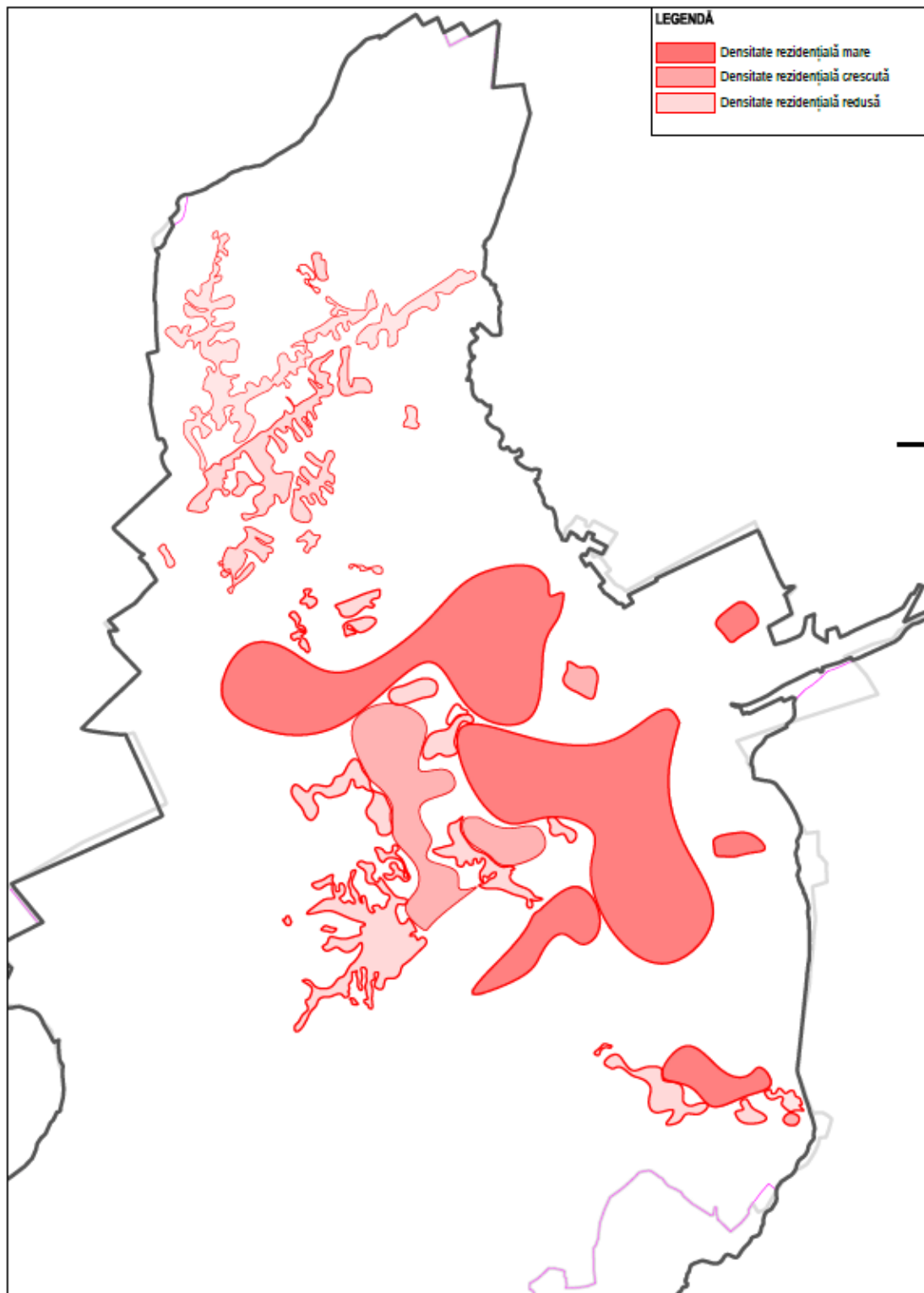
Importanța principiilor ecosistemice trebuie considerată în alegerea priorităților pentru înființarea de parcuri. Cursurile de apă se constituie ca veritabile coridoare ecologice, care favorizează legătura cadrului natural cu zonele antropizate. Se recomandă realizarea a cât mai multe conexiuni ecosistemice.

4.8. Zonele cu densitate rezidențială

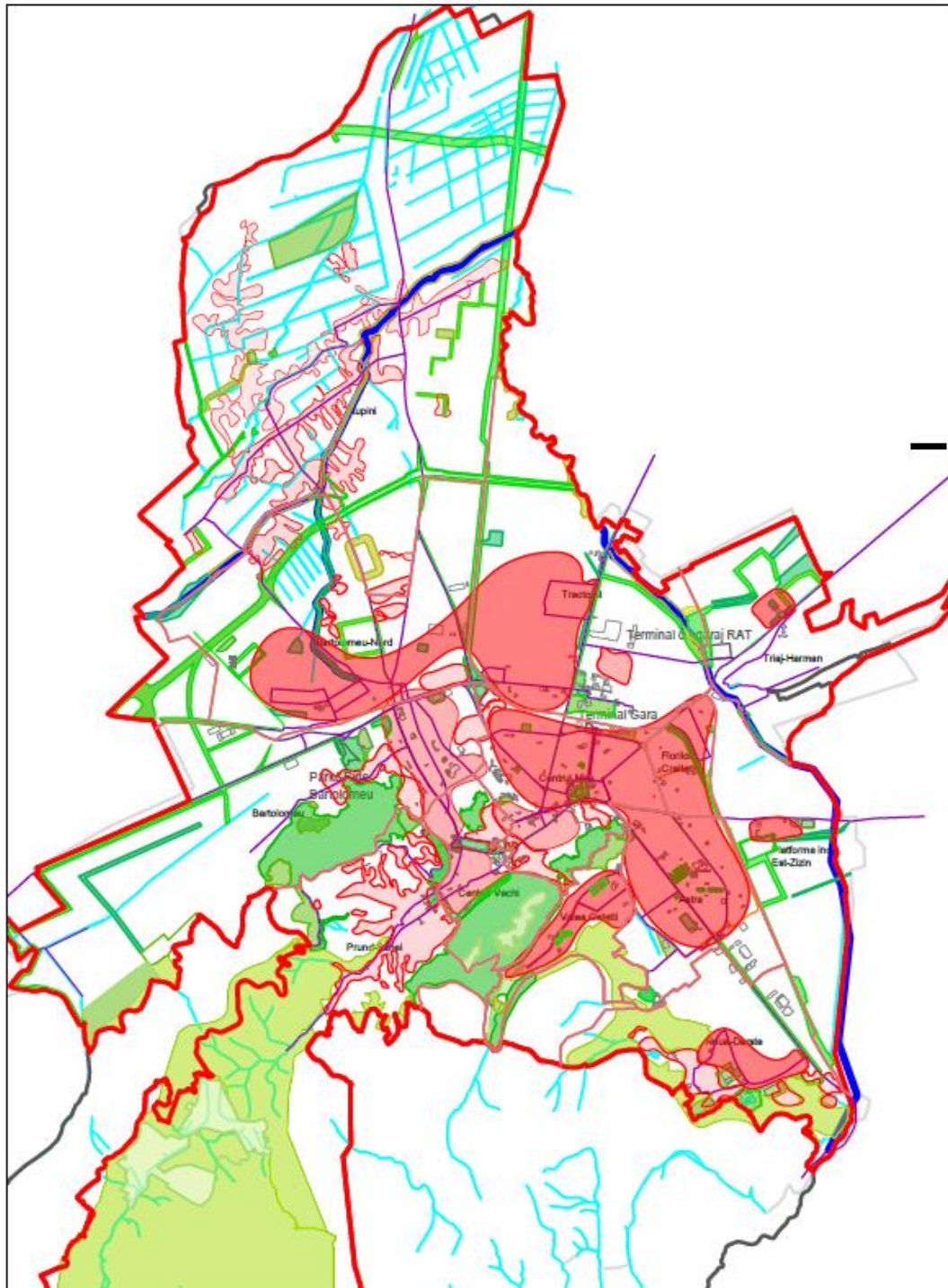
Zonele cu densitate rezidențială crescută reprezintă cea mai mare nevoie de parcuri, pentru că acolo locuiesc cei mai mulți cetățeni. Este de preferat ca locuitorii municipiului să parcurgă o distanță cât mai scurtă până la un parc.

4.9. Sinteza analizei

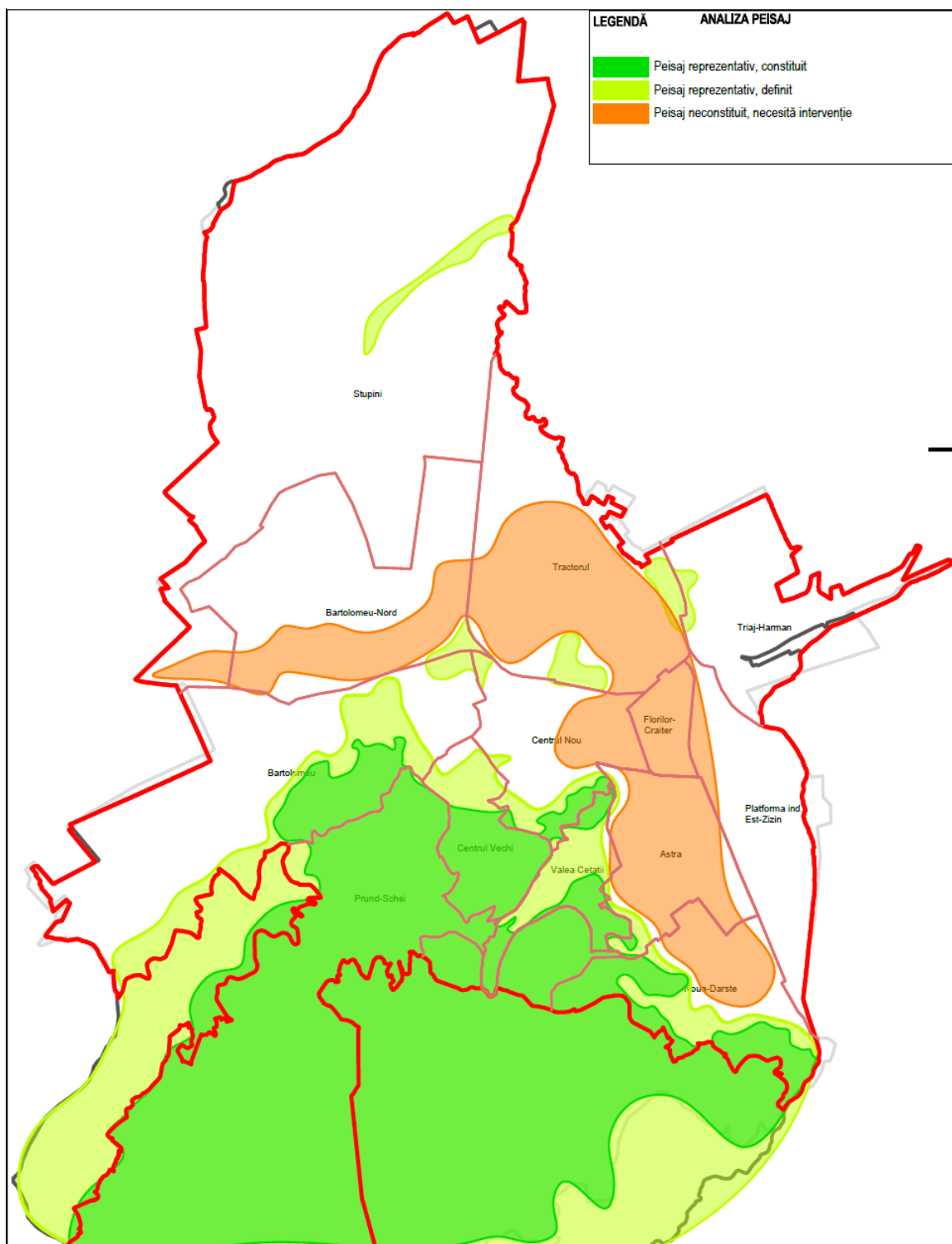
Suprapunerea straturilor informaționale scoate în evidență următoarele aspecte urbanistice: zonele cu densitate rezidențială crescută (Astra, Avantgarden) nu beneficiază de parcuri; cadrul natural emblematic pentru Brașov are o adresabilitate redusă, directă și una la nivel de macropaisaj (ca reper), dar insuficientă pe interval median. Ecologic, sunt necesare legături între zona muntoasă, împădurită și cea a cursurilor de apă.

4.10. Macropeisajul

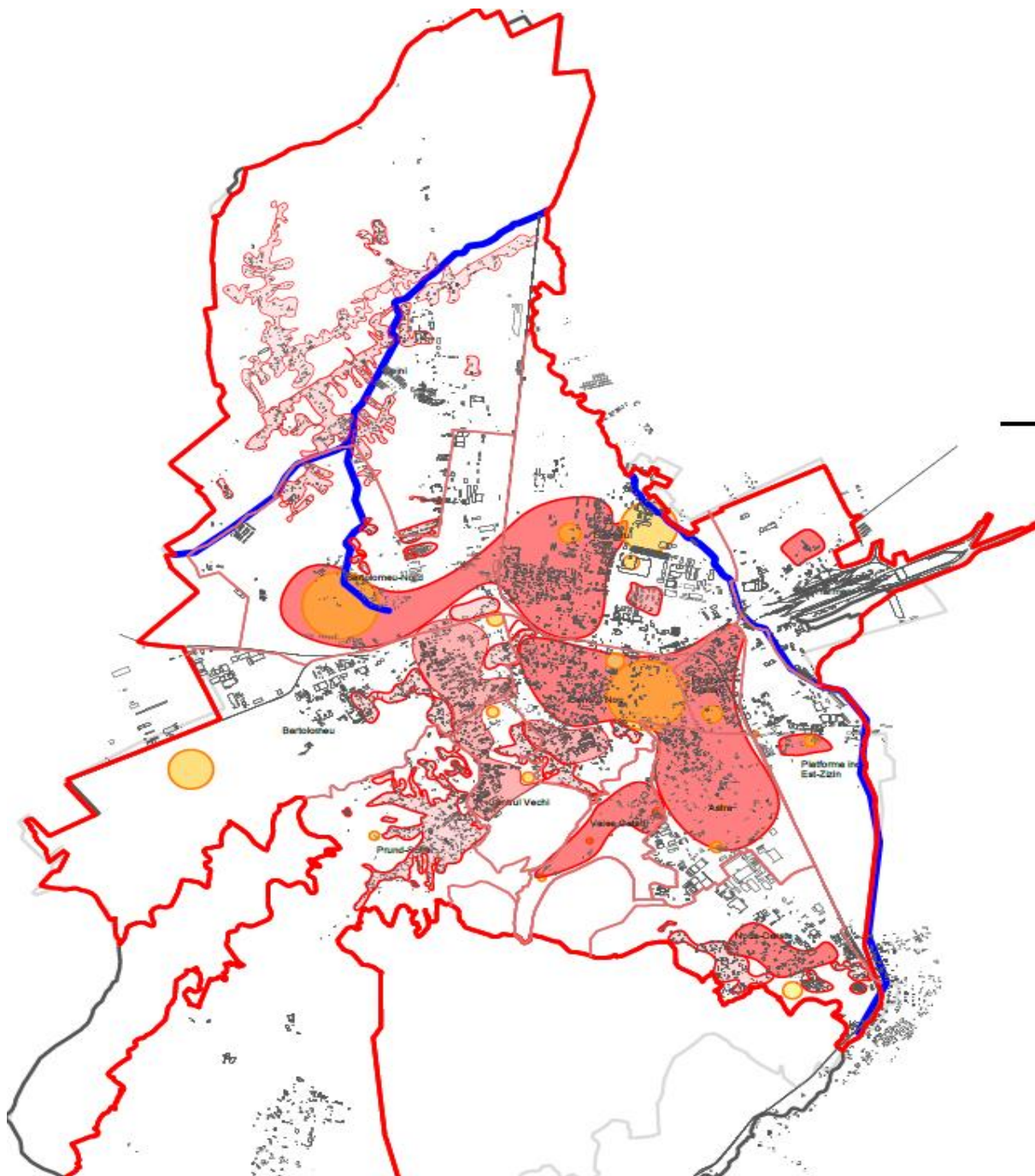
Specificitatea Braşovului este dată de cadrul natural definit de zona muntoasă împădurită spre sud-est, ce constituie cel mai important reper la nivelul teritoriului. În partea opusă, reperate (vizibile) de cadru natural se diluează și recomandă o compensare prin intervenții coordonate.

4.11. Opțiunile populației

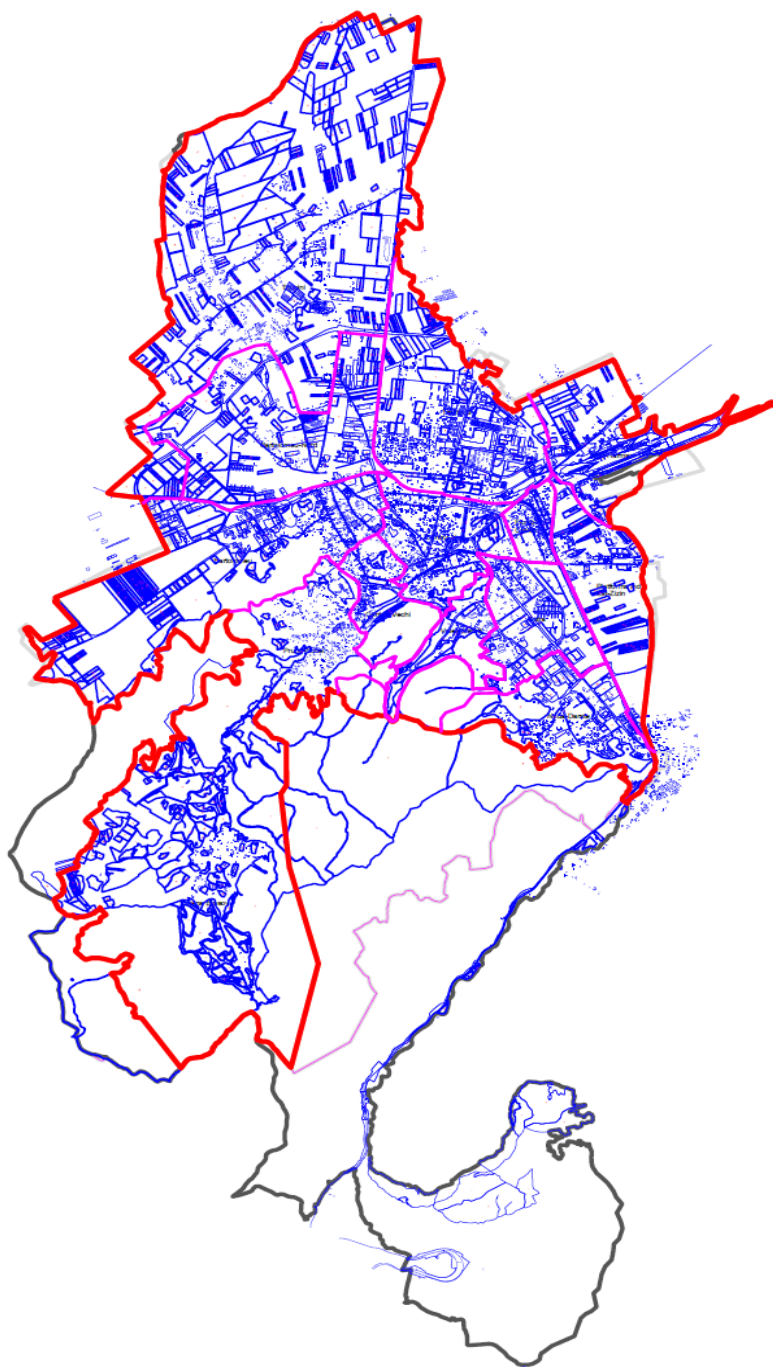
Pentru realizarea prezentului studiu, a fost realizată o cercetare sociologică, în care s-a analizat percepția locuitorilor municipiului Brașov asupra actualelor parcuri amenajate în municipiu, obiceiuri de vizitare/folosire a parcurilor actuale, dar și modul în care aceștia percep posibilitatea de a se amenaja noi parcuri în zona în care locuiesc sau în municipiu, în general. O sinteză a consultării populației este prezentată mai jos, cu cercuri portocalii, suprapusă peste densitățile rezidențiale.

5. IDENTIFICAREA DE TERENURI PENTRU AMENAJAREA DE PARCURI ÎN MUNICIPIUL BRAȘOV

În vederea identificării de terenuri pentru înființarea de parcuri pe teritoriul Municipiului Brașov, s-a pornit de la identificarea parcelelor neconstruite, de minim 1 hectar (10000 mp), considerând că cele cadastrate ar oferi un avantaj operațional. Algoritmul aplicat pe baza de date a cadastrală a identificat terenuri care să corespundă criteriului prezentat mai sus.

Criterii de excludere și departajare

După identificarea terenurilor pentru amenajarea de parcuri în Municipiul Brașov, în vederea stabilirii priorităților de intervenție, propunem un set de criterii de excludere, respectiv o abordare pentru departajare.

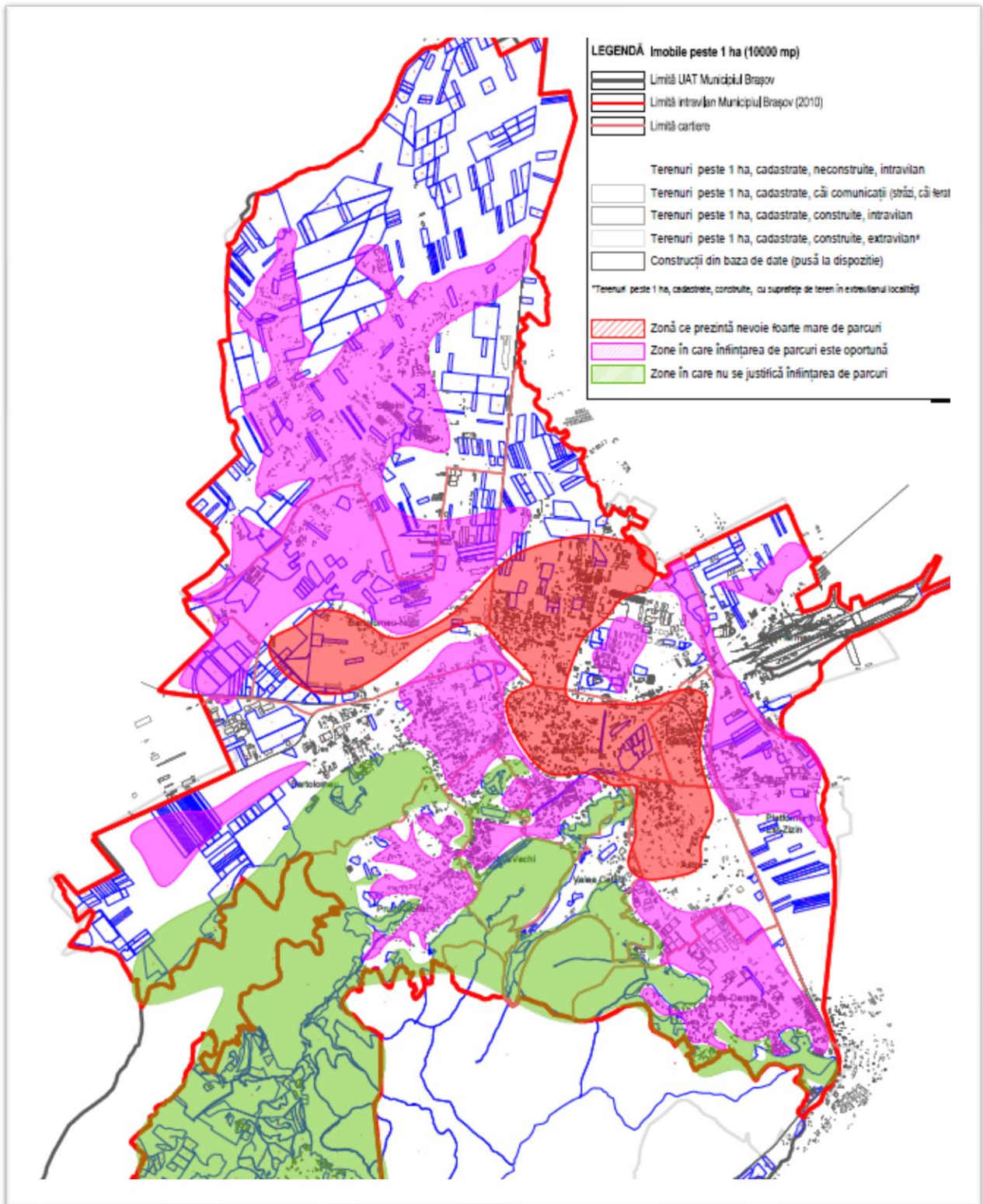
Criteriile de excludere propuse sunt:

- Eliminarea terenurilor cu suprafețe în extravilanul localității
- Trierea suprafețelor pe care s-au agreeat investiții
- Menținerea căilor de comunicații (străzi, căi ferate) – în măsura în care se impune menținerea acceselor unice și a legăturilor feroviare sau rutiere*

*A fost identificată o porțiune din trama stradală, aparținând domeniului public, cu suprafață de peste 10000 mp, care poate fi transformată în parc și totodată poate contribui la îmbunătățirea condițiilor de trafic.

Considerând palierele de analiză anterior prezentate, am simplificat suprapunerea criteriilor și înaintăm o variantă de diferențiere a:

- Zonelor ce prezintă nevoie foarte mare de parcuri
- Zone în care înființarea de parcuri este oportună
- Zone în care nu se justifică înființarea de parcuri (din punct de vedere al prioritizării investițiilor aparatului administrativ)

Suprapunerea viziunii nevoii actuale se modifică în condițiile dinamicii organismului urban și impun o actualizare în baza premiselor noului PUG și a schimbărilor strategice.

6. CONCLUZII ȘI ACȚIUNI NECESARE

Brașovul este un municipiu cu un important deficit de spații verzi amenajate, de care să beneficieze locuitorii săi indiferent de cartierul în care locuiesc. Prezența în imediata apropiere a unor areale împădurite bogate, în zona montană, a influențat de-a lungul timpului planificarea orașului, inducând percepția că necesarul de spații verzi este acoperit de acestea, chiar și în lipsa unor parcuri importante aflate în interiorul orașului. Excepțiile notabile sunt reprezentate de parcurile urbane amenajate în cele două etape importante de modernizare a orașului, prima la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX, inspirată într-o bună măsură de practicile de proiectare urbana în vigoare în acel moment în Imperiul Austro-Ungar, și cealaltă în perioada postbelică, odată cu realizarea cartierelor importante de locuințe colective.

Problema deficitului de spații verzi corespunzătoare la nivel municipal a fost accentuată în ultimii ani în contextul dezvoltărilor imobiliare realizate de multe ori haotic și fără un interes acordat proiectării urbane riguroase și asigurării unor rezerve de terenuri și a unor spații necesare funcțiilor comunitare. Aceste dezvoltări pun presiune atât pe dotările deja existente, cât și pe terenurile aflate la marginea orașului. Prin extinderea fără un plan riguros conceput pe termen lung, sunt blocate potențiale direcții de dezvoltare - prin amplasarea de ansambluri rezidențiale noi, pentru care nu se ține cont de contextul general și de impactul pe care acestea îl au în cadrul zonelor de la actuala limită a intravilanului. În același timp, odată cu tranziția de la un oraș predominant industrial la unul post-industrial, Brașovul se confruntă cu prezența unor vaste zone deconstructurate, marcate de foste funcțiuni industriale, terenuri utilizate pentru depozitarea deșeurilor, etc. În lipsa unei viziuni clare de regenerare urbana a acestor zone, ele se vor adăuga problemelor importante pe care orașul le acumulează.

În acest context de extindere continuă a orașului, devine extrem de importantă acțiunea de identificare a terenurilor ce încă au potențialul de a fi utilizate de către municipalitate pentru amenajarea de parcuri. În cazul terenurilor aflate în interiorul zonelor dens construite ale orașului, aceasta identificare are un rol reactiv, fiind un răspuns la probleme acute deja existente, a căror rezolvare într-un timp cât mai scurt va îmbunătăți substanțial calitatea vieții în oraș, în special în zonele cu densitate ridicată a populației ce au în prezent un acces deficitar la parcuri. În cazul zonelor spre care se extinde orașul în prezent, identificarea terenurilor cu potențial reprezintă o acțiune proactivă ce vine în întâmpinarea unor probleme care, dacă nu sunt considerate în prezent, se vor manifesta pe numeroase planuri în viitor. În același timp, așa cum se poate constata în cazul terenurilor aflate în zonele centrale, rezolvarea reactivă a lipsei de parcuri este substanțial mai problematică din punct de vedere al investițiilor și eforturilor administrative necesare.

Nu în ultimul rând, menținerea, completarea și punerea în valoare a coridoarelor ecologice (verzi și albastre) de pe teritoriul Municipiului Brașov are un important impact ecologic. În prezent multe din aceste zone sunt ignorate, utilizate în scopuri improprii sau supuse riscului de a fi distruse iremediabil de dezvoltări imobiliare, sau de folosirea lor pentru depozitarea a deșeurilor rezultate din construcții, etc. Tratarea în mod corespunzător a acestor zone va avea un efect benefic și pentru reducerea riscului de producere a unor fenomene naturale precum eroziunea, degradarea solului sau inundarea unor zone extinse. Ignorarea particularităților hidrografice a dus deja la situații neplăcute. Înțelegerea și respectarea rolului pe care îl au aceste zone va fi esențial în limitarea unor situații similare în contextul

general al confruntării cu fenomene meteorologice de o intensitate în creștere, pe fondul schimbărilor climatice.

Problema lipsei parcurilor a fost sesizată atât de specialiști, cât și de cetățeni. Rezolvarea acesteia, în paralel cu abordarea problemelor de dezvoltare și mobilitate urbană, reducerea emisiilor poluante, tranziția spre o economie circulară și alinierea Brașovului la practicile contemporane în domeniul dezvoltării orașelor reprezintă provocări pe care orașul trebuie să le abordeze pentru a putea beneficia de un viitor curat și durabil pentru generațiile ce vor urma.

În urma analizei situației actuale a spațiilor verzi și a parcurilor publice amplasate în prezent în Municipiul Brașov, după analizarea documentelor strategice, a concluziilor și direcțiilor de acțiune pe care acestea le trasează, după menționarea beneficiilor ce pot fi generate prin punerea în practică a acțiunilor propuse prin intermediul studiului de oportunitate, putem concluziona că este evidentă oportunitatea și necesitatea dezvoltării proiectului investițional.

Identificarea de terenuri pentru amenajarea de parcuri este oportună pentru că ajută la susținerea unei viziuni strategice asupra teritoriului Municipiului Brașov necesare în procesul de reorganizarea structurală, de regenerare urbană, de realizare a unei strategii verzi și de infrastructură verde și oferă posibilitatea creării unor rezerve strategice, ce pot ajuta la etapizarea investițională a Municipiului în contextual dezvoltării urbane.

Instrumentul principal constituit de prezentul Studiu de Oportunitate pentru înființarea de parcuri în Municipiul Brașov consideră operațional suprafețe de teren nefolosite (neconstruite) peste 1 ha (10000 mp), situate în interiorul intravilanului Municipiului Brașov. Pentru prioritizarea investițiilor, au fost studiate:

- Legislația națională în vigoare
- Documentele strategice ale Municipiului Brașov
- Contextul ofertei municipiului pentru asigurarea calitatății vieții cetățenilor
- **Necesitatea:**
 - o Asigurarea suprafeței minime de 26 mp / cap de locuitor – nu doar pe întreaga suprafață a UAT-ului, ci și în subdiviziunile (cartierele) orașului – mai precis, să se asigure o echitabilitate, dpdv al accesului direct la parcuri, a locuitorilor din zonele mai depărtate de zona muntoasă împăturită (Astra, Florilor-Craiter, Avantgarden, etc)
- **Oportunitatea** rezultă în **primul rând din necesitatea** obiectivă descrisă mai sus, dar și din:
 - o Opțiunilor exprimate de populație (consultare a populației / studiu sociologic)
 - o Momentul strategic al realizării noului PUG, al schimbării paradigmei mobilității și al eficienței energetice, al migrării către o economie circulară și a green-dealurilor.
 - o Dinamica urbană și a presiunii investiționale, care încearcă să speculeze, altfel decât în interes general – orice posibilitate de profit imobiliar, în detrimentul populației și a dezvoltării durabile.
 - o Creșterea calității vieții a populației, și implicit a creșterii valorii imobilelor din jurul noilor parcuri
- Aspecte tehnice și juridice ce țin de: spațiile verzi administrate de municipalitate, cele prevăzute în PUG-ul actual, a proprietăților publice, accesibilitate, densitate (rezidențială), ecologie și macropaisaj, tendințe de dezvoltare urbană și optimizarea ocupării terenurilor (inclusiv a celor interstițiale)

ACȚIUNI NECESARE:

1. Se recomandă menținerea suprafețelor de spații verzi existente, completarea (creșterea) acestora (de exemplu - cazul Parcului Răcădău, a cărui luciu de apă a fost ocupat de o construcție cu caracter provizoriu și adresabilitate limitată);
2. Amenajare corespunzătoare a componentelor existente a sistemului de spații verzi urbane (cimitire, pășuni și fânețe, plantații pomicole, păduri urbane sau forestiere, etc.);
3. Favorizarea funcționării multi-uz a spațiilor publice;
4. Întreținerea terenurilor proprietate publică și a celor interstițiale nefolosite (corespunzător) și funcționalizarea acestora;
5. Rezolvarea problemei acute de lipsă de parcuri în zonele cu densitate rezidențială crescută, ce reprezintă cea mai mare nevoie actuală de parcuri, pentru că acolo locuiesc cei mai mulți cetățeni. Este de preferat ca toți locuitorii municipiului să parcurgă o distanță cât mai scurtă până la un parc, să se diminueze pe cât posibil insulele de căldură și să se asigure continuitatea ecologică, pentru menținerea unui ecosistem durabil.
6. Rezervarea strategică a zonelor necesare pentru dezvoltarea urbană durabilă, în contextual unei etapizări operaționale sustenabile;
7. Planificare urbană integrată, cu considerarea principiilor actuale de proiectare sustenabilă a orașelor pentru oameni;
8. Amenajarea spațiilor verzi (neocupate) aferente infrastructurii de transport (rutiere, feroviare);
9. Asigurarea unei utilizări sinergice a spațiilor verzi, printr-o abordare multidisciplinară – în vederea constituirii unor suprafețe compacte, interconectate de spații verzi urbane;
10. În planificarea urbană să se țină cont de:
 - a. Asigurarea suprafeței minime de 26 mp de spațiu verde / cap de locuitor;
 - b. Realizarea unor suprafețe permeabile de spații verzi cât mai compacte și a unor sisteme de bioretenție;
 - c. Proiectarea eficientă cu cât mai multe elemente verzi, suplimentare față de cele permeabile:
 - Străzilor verzi, cu favorizarea mobilității lente (pietonale, velo) și a transportului în comun;
 - Pereți, fațade, balcoane, acoperișe verzi (sau solare);